SALI
25
MART
1941

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara Caddesi 102
TELGRAF: TAN, İSTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
ALTINCI YIL — No. 2010
5 KURUŞ

TAN

GÜNLÜK SİYASÎ HALK GAZETESİ

İDEAL BÜRO
Yazan: İktısat Doktoru GASSON
Diyor ki: "Az masrafla iyi iş yapmak para kazanmak istiyorsanız "İDEAL BÜRO.. yu okuyunuz.,
Satış Yeri: TAN İstanbul
FİYATI 50 Kr.

Almanlar Yugoslavyada Nasıl Çalıştılar?

Yugoslavyanın mihvere girmek üzere bulunması, yalnız son zamanlarda yapılan tazyiklerin değil, senelerdenberi Yugoslavya dahilinde devam eden Alman faaliyetinin bir neticesidir. Almanlar, eski Başvekil Stoyadinoviç'in müsamahasından istifade ederek Yugoslavyada geniş teşkilât vücude getirmişlerdir. Svetkoviç hükûmeti iktidar mevkiine gelince, bu teşkilâtın faaliye'i kısmen kontrol altına alınmış, fakat Almanları gücendirmemek için çok ileri gidilememiştir.

M. Zekeriya SERTEL

Yugoslavya'nın bugün mihvere girmek üzere bulunması, yalnız son zamanlarda yapılan tazyiklerin değil, seneler - denberi Yugoslavya dahilinde devam eden Alman faaliyetinin bir neticesidir.

Yugoslavya, ötedenberi Italyayı düşman olarak tanımış, fakat Almanyaya karşı daima çekingen bir vaziyet almıştır. Hattâ eski Başvekil Stoyadinovitch, üç sene süren idaresi müddetince Almanlara Yugoslavya dahilinde geniş bir faaliyet sahası açmış, kendisi de Berlinin ajanı olarak çalışmıştır. Son zamanlarda neşredilen vesikalara nazaran, Sto - yadinovitch, Almanların Krup fabrikasında hissedardır. Almanlar - dan aldığı para ile Vreme gaze - tesi için kendi hesabına Belgradda muazzam bir bina yaptırmıştır. Almanların Yugoslavyadaki ajanlariyle beraber çalışmıştır.

Almanlar Stoyadinovitch'in müsamaha ve iştiraki sayesinde Yugoslavyada geniş teşkilât vücude getirmişlerdir.

Bu Alman Beşinci kol teşkilâtının başında Balgraddaki "Alman kültür cemiyeti,, vardı. Bu teşkilâtı üç Alman Gestapo ajanı idare etmekteydi. İlk vazifeleri Yugoslavyadaki Almanları organize etmekti. İkinci vazifesi otel garson ve kapıcılarını, lisan hocalarını ve hizmetçileri teşkilâta bağlamaktı.

Sırplar arasında iki Nazi grupu vücude getirilmişti. Bunlar büyük Sırbistanı ancak Almanyanın yardımiyle kurabileceklerine inananlardan teşekkül etmişti. Bu teşkilâttan birinin 50.000 den fazla azası vardı. Zbor ismini taşıyan bu Sırp Nazi teşkilâtının Almanyadan 4,000,000 İngiliz lirası mikdarında yardım gördüğü sabit olmuştu.

Hırvatlar arasında da iki Nazi grupu teşkil edilmişti. Bunların biri Hırvat istiklâlcilerinden, diğeri katolik Hırvatlardan mürekkepi. Fakat ayrıca Almanlar, Hırvatlar arasında kesif propaganda teşkilâtı vücude getirmişlerdi.

Yugoslavya dahilindeki azlıkların hoşnutsuzluğundan istifade ederek onları da kendi teşkilâtlarına bağlamışlardı.

Belgraddaki Alman seyahat bürosunda Alman propaganda nezaretine merbut 400 memur çalışıyordu. Alman sefarethanesinde yüzlerce Gestapo memuru bulunuyordu.

Stoyadinovitch bir sene evvel tevkif edilinceye kadar, bütün bu Alman teşkilâtı faaliyetine devam etti ve Yugoslavya dahilinde muazzam bir Beşinci kol vücut buldu.

Bugünkü Svetkovitch hükûmeti iktidar mevkiine geldikten sonra evvelâ Stoyadinovitch'i tevkif etti. Bu teşkilâtın faaliyetini de kısmen kontrol altına aldı. Fakat Almanları gücendirmekten çekindiği için çok ileri gidemedi.

İşte şimdi Almanyanın, bu faaliyetin meyvalarını toplamakta olduğunu görüyoruz. Millî birliğe dahil olan Hırvatlar ve Slovenler Alman taraftarı kesilmişlerdir. Sırplardan bir kısmı Almanya ile birleşmeye taraftar görünmektedir.

Yugoslavyanın Mihvere girmek üzere bulunduğu şu günlerde, bu tezahüratın, ibret alınacak, safhalarını tebarüz ettirmekte fayda vardır.

İngiltere, Tancadaki Konsolosluklarını Kapatıyormuş!

Nevyork, 24 (A.A.) — "Tass,, "United Press,, e göre, Ingiliz hükûmeti Tancadaki konsolosluklarını kapatmak niyetinde olduğunu bildirmiş ve Tancadaki Ingilizlere şehri terketmelerini tavsiye etmiştir.

Sovyet Rusya Türkiyeye Yeni Teminat Verdi

"Türkiye Tecavüze Uğrar ve Topraklarını Müdafaa İçin Harbe Girmeğe Mecbur Kalırsa Türkiye, Sovyetler Birliğinin Tam Bitaraflığına Güvenebilir,,

İki Hükûmet, Birer Tebliğ Neşretti

Sovyet Hariciye Komiser Muavini Vişinski

Moskova Büyük Elçimiz Ali Haydar Aktay

Ankara, 24 (A.A.) — Türkiye ve Sovyet hükûmetleri, bugün Ankarada türkçe ve Moskovada rusça olarak aşağıdaki tebliği neşretmişlerdir:

Bugünlerde Sovyet ve Türkiye hükûmetleri arasında bir deklârasyon teatisi yapılmıştır.

Türkiye harbe girmiye mecbur olduğu takdirde, Sovyetlerin Türkiyenin müşkülâtından istifade ederek kendisine hücum edeceklerine dair ecnebi matbuatta çıkan haberler üzerine ve bunlarla alâkadar bir istifsar dolayısiyle Sovvet hükûmeti âtideki hususatı Türkiye hükûmetine bildirmiştir:

1 — Bu gibi haberler Sovyet hükûmeti vaziyetine katiyen tevafuk etmemektedir.

2 — Şayet Türkiye hakikaten duçarı tecavüz olur ve topraklarını müdafaa için harbe girmiye mecbur kalırsa o zaman Türkiye, Sovyetler ile arasında mevcut ademi tecavüz misakına istinaden Sovyetler Birliğinin tam "comprehension,, ve bitaraflığına güvenebilir.

Bu beyanat dolayısivle Türkiye hükûmeti Sovyet hükûmetine en samimî teşekkürlerini beyan etmiş ve Sovyet Rusyanın da böyle bir vazivete duçar olduğu takdirde Türkiyenin tam "comprehension,, ve bitaraflığına güvenebileceğini bildirmiştir.

Yugoslavya Bir Pakt İmzalıyor

Başvekil İle Hariciye Nazırı Bugün Viyanaya Gidecekler

Bir Habere Göre:

Yugoslavya, Asker Geçirmemek Şartile İmza Koyuyormuş!

Fakat, Almanyanın İktısadî Hegemonyasını Kabul Etmekte, Matbuatına Mihver Lehinde Çehre Vermektedir

Belgrad, 24 (A.A.) — "Reuter,, Iyi haber aldığı söylenen bir menbadan öğrenildiğine göre, Yugoslavya Başvekili ve Hariciye Nazırı bu akşam Viyanaya hareket edeceklerdir. Ayni menbaa göre, Almanya ile pakt yarın öğleyin imza edilecektir.

Ingilterenin notası

Londra, 24 (A.A.) — "Reuter,, Ingilterenin Belgrad elçisi Campbell Yugoslavya hükûmetine bir nota vermiştir.

★

Kahire, 24 (A.A.) — "Reuter,, Ingilterenin Belgrad elçisi Yugoslav hükûmetine tevdi ettiği notada efkârı umumiyenin tezahür eden kanaati karşısında Yugoslavyanın mazisine ihanet edilmemesini istemiştir. Kahiredeki resmî Ingiliz mahfilleri, Ingiliz hükûmetinin Yugoslavyaya müteaddit defa ve gayet açık bir sekilde müracaatta bulunarak Romanya ile Bulgaristan'ın takibettikleri yolu tuttuğu takdirde, hayati bir hata işlemiş olacağını ve kendisini Almanya ile berabber yürümiye mecbur edecek bir anlaşma yapacak olursa, bu hareketinden dolayı hiçbir zaman mazur görmiyeceğini ihsas eylemiş olduğunu bildirmektedirler.

Times'e göre Alman tekliflerinin esasları

Londra, 24 (A.A.) — "A.F.I.,, Bu sabah ifşa edilen çok mühim bir hâdise cereyan etmiştir. O

(Sonu: Sa 5; Sü 3)

İngiltere Hariciye Nazırı Mister Eden'e son Atina ziyareti esnasında halkın büyük tezahüratı

Berline Yeni Bir İngiliz Hava Akını

Muhtelif Hedeflere 10 Bin Tondan Fazla Bomba Yağdırıldı

Polonyalı Pilotlar da Akına İştirâk Etti

Gösterdiği yararlıktan dolayı madalya alan bir İngiliz neferi

Londra, 24 (A.A.) — Hava Nezaretinin tebliği: İngiliz bombardıman tayyareleri dün gece Berlini, Kiel'i ve Hanover'i muvaffakıyetle bombardıman etmişlerdir. Büyük çapta bombalarla yangın bombaları atılmış, Hanover'de çok büyük infilâklar vukubulduğu müşahede edilmistir. Almanyanın simali garbî sahillerinde ve Almanların işgali altın-

(Sonu: Sa 5; Sü 5)

Yurdda Konferanslar

Tecavüze Milletçe Karşı Koymağa Hazır Vaziyetteyiz

"Türkün Çelik Göğsüne Çarpan Kafa, Mutlaka Parçalanacaktır, İstiyen Deneyebilir,,

Kırklareli, 24 (A. A.) — Parti Umumî İdare Heyeti azasından Maraş mebusu Hasan Reşit Tankut, dün, Halkevi salonunda, salon ve bahçeyi dolduran binlerce dinleyici önünde dünya ahvali mevzulu konferansını vermiştir. Hatip, hudutlarımıza gelen tehlikeyi işaret ve Mihver devletlerinin hakiki maksat ve gayelerini teşrih ederek Misakı Milli ile çizilmiş topraklarımızdan bir karışına ve mukaddes istiklâlimize vuku bulacak her tecavüzü bütün milletçe çelik bir kütle halinde karşılamaya hazır bulunduğumuzu söylemiştir. Hatibin bu sözleri halk tarafından "hazırız,, sedalarile karşılanmış ve alkışlanmıştır. Hatip, bundan sonra, daha evvelden sezilen tehlikeyi karşılamak için cümhuriyet hükûmetince alınan tedbirleri ve İngiltere ile akdolunan ittifakın lüzum ve isabetini derin bir vuzuhla anlatarak çok sevdiğimiz sulhü ihlâl edeceklere karşı nasıl cevap vereceğimizi de tebarüz ettirmiştir. Dinleyicilerin her an coşkun ve heyecanlı tezahüratı içinde hatip, kahraman ve fedakâr ordumuzla, millî birliğimizin timsali olan Büyük Şefimizle yenilmez bir millet olduğumuzu söylemis ve sözlerine "Türkün çelik göğsüne çarpan kafa mutlaka parçalanacaktır. İsteyen deneyebilir,, cümlesi ile son vermiştir. Bu konferans muhitte çok derin tesirler bırakmıştır.

Kırklareli Halkevi salonunda bir konferans veren H. Reşit Tankut

Feridun Fikrinin konferansı

Bolu, 24 (A. A.) — Bingöl mebusu Feridun Fikri ile Parti müfettişi Tekirdağ mebusu Rahmi Apak, dün şehrimize gelmişlerdir.

(Sonu: Sa 5; Sü 6)

MOLOTOF Matsuoka İle Görüştü

Stalin'in de Hazır Bulunduğu Mülâkat 1 Saatten Fazla Sürdü

Moskova, 24 (A. A.) — "Tass": Molotov 24 Martta Japon hariciye nazırı Matsuoka ile refakatinde bulunan Japonyanın Moskova büyük elçisi Takkava'yı kabul etmiştir. Stalin de bu mülâkatta hazır bulunmuştur. Görüşme bir saatten fazla sürmüştür.

★

Tokyo, 24 (A. A.) — "Domei,, ajansına Moskovadan gönderilen bir telgrafa göre, Matsuoka Moskovada yapacağı resmî ziyaretler arasında Fransız ve İngiliz büyük elçileriyle de görüşecektir. Bu mülâkatlar, Matsuoka, Molotovu ziyaret ettikten sonra yapılacaktır.

Alman sefirinin ziyafeti

Moskova, 24 (A. A.) — Almanyanın Moskova büyük elçisi Graf Von Der Schulenburg, bugün Japon hariciye nazırı Matsuokanın şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Ziyafette Japon büyük elçisiyle büyük elçilik erkânı, Bulgar, Rumen, Macar ve Slovak elçileri hazır bulunmuşlardır.

Radyo gazetesine göre

Ankara, 24 (Radyo Gazetesi)— Japon hariciye nazırı Matsuokanın bugün veya yarın Berline varması bekleniyor. Matsuokanın Berlin ve Romadaki ikametinin hayli uzun olacağı anlaşılıyor. Çünkü nazır, Nisanın ortasında tekrar Moskovada olacağını söylemiştir. Matsuoka, Tokyoya yi-

(Sonu: Sa 5; Sü 4)

Son Sovyet Teminatı Etrafında

Londrada Muhtelif Tefsirler Yürütülüyor!

Londra, 24 (A.A.) — "A.F.İ.,, Balkanlardan gelen haberler, Londranın diplomatik mahfillerinde gelecek hâdiselere bir hazırlık olmak üzere "gösteriş manevraları,, suretinde telâkki edilmektedir.

Geçen hafta sonunun en heyecanlı hâdisesi, Rusyanın Türkiyeye verdiği teminattır. Sovyetler Birliği, Türkiyeye karşı hasmane hiçbir niyet beslemediğini ve bir taarruz takdirinde kendi-

(Sonu: Sa 5; Sü 4)

Şayialara Göre

Nazi Kıtaatı, Struma Vadisinden Yunanistan Hududuna İniyormuş!

Belgrad, 24 (A. A.) — "Reuter,,: Burada dolaşan şayialara göre, dün öğledenberi Struma vâdisinde Yunan hududuna doğru Alman kıtaatının büyük mikyasta hareketleri vuku bulmaktadır.

★

Berlin, 24 (A. A.) — Başkumandanlığın bugünkü tebliğinde deniliyor ki: Bulgaristanda kıtalarımızın harekâtı program mucibince cereyan etmiştir.

Afrika Harbi

Somali'nin Kontrolü İngilizlere geçt

Kuvvetler Arasında İrtibat Temin Edildi

Ankara, 24 (Radyo gazetesi) — Eritre'de Keren civarındaki harı en hararetli safhaya girmiştir Müthiş sıcağa rağmen İngilizler le Hür Fransızlar birbirleriyl rekabet edercesine hücumların arttırmışlardır. Keren şimali şar kiden sarılmıştır. Buradan Kuı Kupa giden yol da tehdit edil mektedir.

İtalyanlar bütün mukaveme kudretlerini burada sarfediyor lar. Keren zaptedilince Eritre meselesi halledilmiş ve Habeşis tana buradan da girilmiş olacak tır.

Sudan ve Kenya'dan ilerliyei İngiliz kuvvetleri de yeni mu vaffakıyetler elde etmisler v çemberi biraz daha daraltmışlar

(Sonu: Sa 5; Sü 7)

"Hava Zırhlısı,,

Amerika, İngiltereye Dünyanın En Büyük Tayyarelerini Veriyor

Almanlar, Bir Kısım Malzemeyi Limanlarda Tahrip İçin Gece Hücumlarını Teksif Ettiler

Londra, 24 (A.A.) — Dünyanın en büyük bombardıman tayyaresinin tecrübelerinin Amerikada yapıldığını bildiren haber - ler, Londrada büyük bir sevinçle karşılanmıştır. Burada, tecrübeler bittikten sonra bu tayyarenin Ingiltereye gönderileceği ve Almanyaya yapılan hava akınlarında kullanılacağı tahmin edilmektedir. Bu tayyareyi ayni tipte diğer tayyarelerin takibedeceği zannolunmaktadır. Hava zırhlısı denilen bu yeni tayyare 80 tonluk "Boering,, tayyaresidir. Meş-

(Sonu: Sa 5; Sü 6)

BUGÜN NEŞRE BAŞLADIK

"ORDU KUMANDANI,,

Yazan: General Sir Archibald Wavell

● Bugünden itibaren, İngiliz Orta Şark orduları başkumandanı General Sir Archibald WAVELL'in, modern harpte kumandanlık mevzuu etrafında kaleme aldığı nefis bir yazı serisini kısım kısım tercüme ve neşre başlıyoruz.

● Simali ve Şarki Afrikada kazandığı büyük zaferlerden sonra şöhreti bütün dünyaya yayılan WAVELL, harp ve cidal sahnesinde olduğu kadar, yazı ve tefekkür sahasında da asrımızın nâdir şahsiyetlerinden biridir.

● Tâ, meşhur Alman askeri müellifi Clausewitz'in "Harbe dair" adlı klâsik kitabından beri, ordu kumandanlığı mevzuu etrafında WAVELL'in bu eseri kadar olgun ve güzel bir yazı yazılmamıştır. Bir muharrir arkadaşımızın, müellifinin fevkalâde kıymetine lâyik bir itina ile tercüme ettiği bu sayfaları, okuyucularımızın lezzet ve istifade ile okuyacaklarına eminiz. Lûtfen dördüncü sayfamızı çeviriniz.

ENKAZ ARASINDA

Yazan: ULUNAY Tefrika No. 21

Efendi odasına kapanıp davul çalıyor, parsayı da başkaları topluyordu.

Şehzadenin ilk karısı kâhya kadın rolünü oynamaktan bıktı; küçük kızını babasına bırakarak Suriyede yerleşen büyük kızının yanına gitti. Kadıncağızın bu suretle ortadan kalkması efendiye nefes aldırdı; onun aile bütçesinin masraf kısmında hiç bir ağırlığı olmamasına rağmen bir hüzün âbidesi gibi ortada dolaşması, genç ortağının azgınlıklarını müstehzi bir nazarla tenkit eylemesi evde sıkıntılı bir hava yaratıyordu.

* *

İbrahim Refik Efendinin karısını kontrol etmek israfına mani olmak için ufak bir ihtarda bulunmak aklına gelmiyordu. Zaten ikisinin de birbirlerine söz söylemeğe hakları yoktu ki...

Memlekette bıraktıkları vekilden toplu bir para gelir gelmez, efendi hemen bir ay için civarda bir köye gidiyor, ya kira veyahut satın almak suretiyle bir araba, bir at uyduruyor, her gün yollarda, ormanlarda dolaşıyor. Karısı da bu müddet zarfında alacaklıları tamamen ihmal ederek kalan parayı son habbesine kadar bitiriyor ve zaruret tekrar onları bir araya topluyordu.

Şehzadenin kamçı ve davul merakını öğrenenler; mezat yerlerini, bit pazarlarını dolaşarak ne bulurlarsa getiriyorlar, o da parası yoksa, borçlanarak bunları kolleksiyonlarına ilâve ediyordu.

Daha ömründe para vermek mecburiyetini hissetmediği için terzinin biraz nazik fakat şiddetli mektubu efendiyi şaşırttı. İstanbul sarayından kalma bir itiyatla bağırdı:

— Kim var orada?

Vaktiyle bu sadaya bir iki harem ağası, bir kaç cariye koşardı. Şimdi ise bu 'kim var orada?„ sualine cevap verecek emekdar Cemalifer kalfadan başka kimse yoktu.

Kalfaya herkes, hattâ şehzade bile "kalfam„ dân muhaffef olarak "kafam!" derlerdi.

Efendi sordu:

— Kafam! Musa bey geldi mi?

— Hayır efendimiz!

— Gelirse bana haber verin.

Musa bey, İzmirli Moiz isminde bir yahudi idi. Mütarekenin son senelerinde İstanbuldan çıkmış, Parise yerleşerek kıymetli taş alım satımıyla kendisine bir mevki temin eylemişti.

Eski hanedan azasının pek çok mücevheratı vardı. Yalnız bu elmasları herkes gibi değeriyle satarak kendilerine bir varidat teminini düşünmüyorlardı. İhtiyaçları olduğu zaman el altından bir birlerine duyurmıyarak bugün bir yüzük, yarın bir küpe satarak günü gününe yaşıyorlardı. Mücevherin sahibine getireceği para, alanın insafına kalmış bir keyfiyetti. Çünkü sahibi duyulmamasını istediği için kontrol eylemesine imkân yoktu.

Moiz bütün ailenin hülliyatını nakde tahvil eden yegâne sahsiyetti ve bu sâyede hayli para kazanmıştı.

* *

İbrahim Refik Efendinin (Musa bey!) ismini verdiği Moiz, yavaş yavaş şehzadenin bütün işlerini ele aldı. Pek sırnaşık çingene borçlarını ödemek için yüksek faizle para bulur; ev sahibini kira için oyalar, para bulunmadığı zaman eski bir kamçı yahut bir davul almak icap ederse hızır gibi imdada yetişirdi.

Terzinin mektubu dolayısiyle Şehzadenin Musa beye çok ihtiyacı vardı. Tekrar kalfayı çağırdı:

— Kim var orada?

İçeriye giren Cemalifer'e:

— Kafam! Söyle de kapıcıya gitsinler, Musa beye telefon edilsin...

İhtiyar kalfa bu emri nihayet efendinin kızı Mihri Mah sultana söyliyecekti. Zira prenses evde olmadığı için ondan başka evde Fransızca bilen kimse yoktu.

— Peki efendimiz!

Şehzade düsünüyordu:

— Terzinin küstahlığına diyecek yok. Böyle mektup yazılır mı? Sanki bu parayı almayıverse ne çıkar? İflâs edecek değil a. Bizim ona müsteri olmamız bile bir şereftir. Fakat ne olacak? Esnaf kısmı bayağı olur.

O zaten hiç bir satıcının verdiği mal mukabilinde para istemesine aklı ermiyordu. Ev sahibi kira için sıkıştırdığı zaman:

— Ne bayağı herifler. Her katta iki daireden su binada on daire var. Birinden de almayıverse ne olur?

Pek sinirleştiği zaman, bu fikirleri yüksek sesle kalfaya anlatır. O da yine eski itiyattan kalan bir teslimiyetle:

— Haklısınız aslanım!

Diye cevap verirdi.

* *

Biraz sonra yürüdüğünü hissettirmeyen bir kedi gibi odaya giren kalfa:

— Telefon edildi aslanım. Musa bey şimdi gelecekmiş..

Bir saat geçti. Önde Cemalifer arkada Moiz odaya girdiler. Komisyoncu, efendinin eteğine doğru saldırdı ve (h) ları gırtlağından çatlatarak:

— Vaktiniz hayırlar olsun efendi hazretleri! Dedi.

İbrahim Refik efendi, eteğine eğilen Moizi eliyle menederek:

— Buyurun Musa bey! Dedi... Buyurun, oturun.

Mesele ne kadar nazik olursa olsun birdenbire açılmamak lâzımdı. Bu muhavere girizgâhı Moizin hiç işine gelmiyordu. Çünkü işküzar yahudiye boşuna vakit kaybettiriyordu.

İbrahim Refik Efendi tabakasını uzattı. Kendisi de bir sigara yaktı.

— Havalar güzel gidiyor.

— Evet efendim... Bu yun eni kunu yaz yibi.

— Kaç gündür donduk..

— Evet efendi hazretleri. Kaç yundur donduk...

— İşler nasıl?

— Çok fena. Piyasa durgun. Nasıl ekmek parası çıkartıyoruz? Allah bilir..

Efendi, Moizden bu cevabı alacağını pek güzel biliyordu. Komisyoncu daha şimdiye kadar bir defa:

— Çok şükür! İyi bir iş yaptım. Şu kadar kazandım! Dememişti.

* *

Şehzade gayet ehemmiyetsiz bir tavır aldı:

— Musa bey! Dedi. Sizi ufak bir iş için rahatsız ettim.

— Emrediniz efendim..

— Bizim refika terziye bir kaç kat elbise ısmarlamıştı... Bunların bedeli ödenmemiş. Terziden bir hesap puslası geldi.... Bir de mektup yazmış... Biraz terbiyesizce bir mektup..

— Efendim terzi kimdir?

— Puvar mıdır. Nedir?

— Anladım. Puvariye olsa yerek. Eğer buyurduğunuz, armut manasına yelen (Puvar) olsaydı iş kolaylaşırdı. Fakat Puvariye yüksek terzilerin en arsızıdır. Borç ne kadar?

— Ehemmiyetsiz bir para...

— Ehemmiyetsiz olsun. Ne kadardır.?

— Galiba yirmi otuz bin frank kadar bir şey..

Moiz yutkundu; fakat muhatabını sinirleştirmemek için:

— Evet! Dedi. Zatıâliniz için ehemmiyetsiz bir para... Fakat bu Fransızlar böyle ufak paralara da büyük ehemmiyet veriyorlar.

— Bunun için ne düşünüyorsunuz?

— Zannederim parayı vermek doğrudur. Zira ufak bir borç için böyle bayağı adamların çenesini açtırmaya yelmez...

(Arkası Var)

Dünya Harbi Karşısında Durumumuz

Meclis Reis Vekili Bugün Konferans Veriyor

Bugün saat 17 de Üniversite konferans salonunda Büyük Millet Meclisi reis vekillerinden Şemsettin Günaltay tarafından "dünya harbi karşısında Türkiyenin durumu„ mevzulu bir konferans verilecektir. Halkevleri tarafından konferans vermiye memur edilmiş gençler bu konferansta hazır bulunacak ve Şemseddin Günaltayın söyliyeceklerini not ederek, öğrenecek ve mensup oldukları Halkevlerinde anlatacaklardır.

Edirnede mühim bir konferans veren Üniversite Rektörü Pr. Cemil Bilsel dün şehrimize dönmüştür.

Partinin Daveti

C. H. P. İst. Vilâyet İdare Heyeti Reisliğinden: Büyük Millet Meclisi Reis Vekili Sıvas Mebusu Şemsettin Günaltay İstanbulda aşağıda yazılı gün ve mahallerde ahvali hazıra ve millî birlik hakkında konferanslar verecektir. Vatandaşların bu mühim konferanslarda hazır bulunmaları.

25 Mart 941 salı saat 17 de Üniversite konferans salonunda, 27 Mart 941 perşembe saat 17,30 da Eminönü Halkevi binasında, 28 Mart 941 cuma saat 17.30 da Beyoğlunda Fransız tiyatrosunda, 31 Mart 941 pazartesi saat 20,30 da Kadıköy Süreyya sinemasında, 3 Nisan 941 perşembe 11.30 da Şile Halkevi binasında.

PİYASADA:

Dün 800 Bin Liralık İhracat Yapıldı

Dün muhtelif memleketlere 800 bin liralık ihracat yapılmıştır. En ziyade Ingiltere ve Mısıra tütün, Isviçreye deri, Yunanistana balık ihraç edilmiştir .

Çorapçılar toplandı — Çorap fabrikatörleri, dün sanayi birliğinde toplanarak çorap nizamnamesi etrafında tetkikler yapmışlardır.

Teneke tevziatı — Mıntaka ticaret müdürlüğü Ingiltereden gelen 15 bin sandık tenekeyi fabrika ve imalâthaneler arasında taksim etmiştir.

Hatayda Muallimlik Yapmış Olanlar Hakkında Bir Karar

Ankara, 24 (TAN) — Hatayın anavatana ilhakından önce orada öğretmenlik yapanlara dair olan kanun lâyihası meclise gelmiş ve tetkik olunmak üzere alâkadar encümenlere havale olunmuştur.

Bu lâyiha esaslarına göre, Hatayın anavatana ilhakından önce bu mıntakada en az iki müteakip ders yılı muvaffakıyetle öğretmenlik yapanlardan hiç bir zaman Türklük ve öğretmenlik haysiyet ve şerefini ihlâl eden harekette bulunmamış oldukları ve halen Türkiye cümhuriyeti hudutları dahilinde bulundukları Maarif Vekilliği müdürler encümeni kararıyle tasdik edilenler, menselerine bakılmaksızın mensup oldukları tedrisat zümresine göre, ilk veya orta tedrisat öğretmeni olarak tayin olunabileceklerdir. Bu suretle tayin edilecek öğretmenlere verilecek maaş, mevcut barem kanunu hükümlerine göre olacaktır.

İş Yerleri Nizamnamesi Vilâyete Geldi

İşçi Sağlığını da Koruyacak Olan Bu Nizamname Beş Mayıstan İtibaren Tatbik Sahasına Giriyor

Iktisat ve Sıhhat Vekâletleri tarafından hazırlanan ve Icra Vekilleri Heyetince kabul edilen "İşçilerin sağlığını koruma ve iş emniyeti nizamnamesi„ dün vilâyete tebliğ edilmiştir. Bu nizamname 5 mayıstan itibaren tatbik mevkiine konacaktır. Yeni nizamnameye göre bütün iş yerleri, kapalı, yarı kapalı veya açıkta iş yerleri olmak üzere üçe ayrılmıştır. Bu yerlerde makine ve iptidai maddeler yüzünden zuhuru melhuz kazalara sarî veya meselâ hastalıklara mani olunacak tedbirler alınacak ve tehlikeli vasıtalar bulundurulmıyacak, her iş yeri için kendi hususiyetine göre tedavi levazımı temin edilecektir

Kapalı iş yerlerinde yazın, hararetin tahammül edilemiyecek bir raddeye çıkmaması için serinletici tedbirler alınacak, buraları kışın da normal şekilde ısıtılacaktır. Bilhassa, işçilerin içeceği suların sıhhî olmasına itina gösterilecektir. Işin mahiyeti, işçilerin kendi elbiselerine zarar verecek şekilde ise, elbiseler müessese sahipleri tarafından işçilere verilecektir. Işçi ikametgâhları ihtiyaca göre inşa edilecektir. Bekâr işçiler için müşterek koğuşları havi umumî binalar yahut aileleri ile birlikte oturan işçilere mahsus müstakil evler ve apartmanlar yaptırılacaktır

Bu yerlerde bekâr kadınlar ve 18 yaşından küçük işçiler için ayrı kısımlar bulundurulacaktır. Iş verenler, yanlarında çalıştırdıkları içşilerin sıhhatlerile alâkadar olacaklardır ve bunların 6 ayda bir defa umumî sıhhat muayenesine tabi tutulmalarını temin edeceklerdir. 500 işçiden fazla insan çalıştıran müesseseler hususî birer hastane tesis edeceklerdir.

Yeni iş yerleri kurmak istiyenler bu nizamnameye göre inşaat plânları hazırlatacaklardır. Şimdi çalışmakta olan iş yerleri de bir sene içinde yeni nizamname hükümlerine uygun tesisat ve tadilâtı yapmış bulunacaklardır. Kapalı iş yerlerinde, işçilerin daimî olarak çalıştırıldığı yerlerle tavan irtifaı en az 2 metre 85 santim olacaktır.

Gaz, Benzin ve Motorine Yeni Fiyat Konuldu

Bu Fiyatlar Yurdun Her Tarafında Bugünden İtibaren Tatbik Edilecek

Ankara, 24 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden tebliğ edilmiştir:

1 — Mayi mahrukat fiyatları yeniden tesbit edilmiştir. Bu fiyatlar 25 Mart 1941 tarihinden itibaren tatbik edilecektir. Buna nazaran gazyağı, benzin ve motörin İstanbul, İzmir ve İskenderun depo esas fiyatları sunlardır:

Gazyağı çift büyük teneke 675.68, benzin çift büyük teneke 893.94, motörin çift büyük teneke 464.74, gazyağı dökme kilosu 19.11, benzin dökme kilosu 31.28, motörin dökme kilosu 11.76, gazyağı dökme litresi 15.67, benzin dökme litresi 22.83 kuruştur.

Bu suretle hâlen cart benzin depo esas fiyatlarında bir değişiklik yapılmamıştır.

2 — Bu esas fiyatlara nazaran gazyağı benzin ve motorinin Ankara, Istanbul ve Izmirde azamî satış fiyatları sunlardır:

	Ankara	Istanbulda	Izmirde
Gazyağı çift büyük teneke	845	710	720
Benzin çift büyük teneke	1.065	955	965
Motorin çift büyük teneke	670	500	500
Gazyağı dökme kilosu	25.95	20.35	20.65
Motorin dökme kilosu	19.10	13.—	12.90
Gazyağı dökme litresi	21.30	16.70	16.95
Benzin dökme litresi	29.20	25.20	25.45

kuruştur.

3 — Diğer yarlerde gazyağı ve benzinin azamî satış fiyatları, yukarda gösterilen depo esas fiyatlarına, istihlâk mahalline kadar hakikî naklive ve teslim masraflariyle mahallî rüsumun, şirket bayilerine verilen kârın ve listesi Vekâlete tevdi edilen yerlerde ise perakende satıcı iskontosunun ilâvesi suretiyle tayin ve tesbit olunur.

4 — Her yerde halen carî motorin azamî satısı fiyatlarına, mahallî istihlâk resimlerinde nakliye ve teslim masraflarında bir değişiklik vuku bulmamıssa, dökme kilo basına 40 santim ve çift büyük teneke başına 12 kuruş zammedilmiştir.

Kömür İstihsalâtımız Artmaya Başladı

Ankara, 24 (TAN) — Kömür havzasından İktisat Vekâletine gelen haberlere göre, havzada gündelik kömür istihsalâtı 9 bin tondan 10 bin tona yükselmiştir. Bu mıntakadaki mecburî iş mükellefiyeti ve Vekâletin istihsalâtı arttırmak için alacağı diğer bazı tedbirlerin bu mikdarı yakın zamanda istenilen hadde çıkaracağı kuvvetle ümit olunmaktadır.

Kıvırcık Narhı Beş Kuruş Daha İndirildi

Kuzu Pek Bol Olduğu İçin Narha Tâbi Değil

Fiyatları Mürakabe Komisyonu dünkü toplantısında, kıvırcık etinin fiyatını 75 kuruştan 70 kuruşa indirmiştir, komisyon kuzu fiyatları hakkında bir karar vermiye lüzum görmemiştir. Buna sebep de, her gün mezbahada kesilen kuzu miktarının artması bu yüzden fiyatların düşmesidir.

Halbuki kuzu fiyatları şehrimizin muhtelif semtlerine göre değişmektedir. Meselâ, Taksim ve Maçkada 90 kuruşa kuzu satıldığı gibi Asmaaltında fiyatı 75 kuruşa kuzu görülmektedir. Bu itibarla fiyatları mürakabe komisyonunun şehrin muhtelif semtlerinde, kuzu fiyatları arasındaki bu farkı gözönünde tutarak ona göre bir fiyat tayin etmesi lâzımdır.

Taze Peynirler

Mevsim itibariyle piyasada dil ve çayır peynirleri çoğalmaktadır. Dil peynirlerinin kilosu 80 kuruştur. Fiyatları mürakabe bürosu taze peynirler için bir fiyat tesbit edilmesine lüzum görmemiştir. Yalnız taze peynirleri, geçen senenin peyniri gibi satanlar hakkında takibat yapılacaktır.

MÜTEFERRİK:

Resmî Kıyafetler İçin Yeni Esaslar Konuldu

Resmî ve hususî dairelerle, nîm resmî teşekkül ve müessesele mensplarının resmî kıyafetlerinin ordu kıyafetlerinden tamamen ayırt edilmesi için yeni esaslar kabul edilmiştir. Bu esasların belediye zabıtası memur ve âmirleriyle, sıhhiye memurlarına, itfaiye mensuplarına, tramvay ve stadyom memur ve müstahdemlerine ait kısımları belediyeye teblîğ edilmiştir. Belediye bu esaslara göre, yeni kıyafetleri tebdile başlıyacaktır.

Bütün memleketteki itfaiye teşkilâtı memurlarının elbiseleri şehrimiz itfaiye memurlarının elbiselerinin aynı olacaktır. Tramvay, tünel ve otobüslerde çalışan müstehdeminin kıyafetleri de Ankaradaki otobüs müstahdeminin kıyafetlerine göre değiştirilecektir.

Paket çaylar — Piyasada paket içinde satılan bazı çayların ambalajlarında gösterilen gram miktarından az olduğu nazarı dikkati celbetmiştir. Belediye, bu çayların da kontrolüne karar vermiştir.

Bu Yıl Yeni Mektep Açılmıyacak

Maarif müdürü Tevfik Kut, mekteplerde ders saatlerinin değiştirilmiyeceğini, yeni ders yılından itibaren mualimlerin haftada 24 saatten fazla ders okutmalarına müsaade edilmiyeceğini bildirmiş ve yeni ders yılında mekteplerde şube adedi arttırılacağını, bir kısım pavyonların tevsi edileceğini, bu sayede de yeni mektep açmıya lüzum kalmıyacağını söylemiştir.

GÜNÜN MESELESİ

Bahar Alâmetleri

Yazan: Naci Sadullah

Nihayet ikinci cihan harbi, beşeriyete ikinci baharı da zehir etmek üzeredir. Dünyanın sulh ve sükûn içinde bulunduğu günlerde, mesut yürekleri ılık bir rüzgâr gibi okşıyan: "Bahar geliyor!„ müjdesi, şimdi Avrupanın, Afrikanın, hattâ uzak şarkın bazı mıntakalarında bile tıpkı hazin bir cenaze marşının ilk mısraı gibi tüyler ürpertiyor. Çünkü bugünün dünyasında bahar gelince, kuşlar cıvıldıyacağına toplar gürüldüyor, ağaçlar gelişeceğine, kinler serpiliyor, ovalar yeşereceğine, yürekler kararıyor, rüzgârlar çiçek yerine barut kokmıya başlıyor; ve bahar yer yüzüne hayat yerine ölüm getiriyor. Nitekim Italyan orduları Habeş istilâsına kalkışmak için baharın gelmesini beklemişlerdi. Ve o zaman, Adisababadaki sevgilisine Romadan mektup yazan Habeş delikanlısı:

"— Sevgilim... Diyordu, bu yıl ölüm yurdumuza, kolonyal şapkasına bahar çiçeği takarak girecek!„

Şimdi baharın gelişi, bilenen kılıçların şakırtısından belli... Gazeteler:

"— Balkanlarda müthiş bir çarpışma bekleniyor!„

Diyorlar: Bu, bir bahar alâmetidir.

Gazeteler: — "Ingiltere Afrikada umumi ve kat'i bir taarruza hazırlanıyor!„ Diyorlar: Bu bir bahar alâmetidir. Gazeteler: "Amerikadan Ingiltereye ilk parti ağır bombardıman tayyareleri geliyor!„ diyorlar: Bu bir bahar alâmetidir. Gazeteler: "Cebelitarık tahkimatı yeniden geniş mikyasta takviye ediliyor!„ diyorlar: Bu bir bahar alâmetidir.

Gazeteler: — "Almanyanın Yunan hududundaki tahşidatı artı!„ diyorlar: Bu bir bahar alâmetidir.

"Elenlerin Selânikteki hazırlığı„ da "Almanların Yugoslavyadaki faaliyeti„ de, "Amerikanın Ingiltereye yardımı arttırması„ da, birer bahar alâmetidir. Ve bugünün dünyasında bütün bu hareketlerin birer bahar alâmeti sayılmasından da bellidir ki, yirminci asrın insanlığı, pâyansız vahşetinin sayısız müttefikleri arasına tabiati bile katmıştır.

İNHİSARLARDA

Asker Sigarasının Fiyatı İndiriliyor

Inhisarlar idaresi asker sigaralarını ucuzlatmıya karar vermiştir. Ucuzluk, bu sigaralardan müdafaa vergisi kaldırılmak ve paket fiyatından da bir kuruş indirilmek suretiyle temin edilecektir.

Yalnız bu sigara askerlerden başkalarında görüldüğü takdirde müsadere edilecektir.

Bir Nisanda Yol Faaliyeti Başlıyor

Belediye imar müdürlüğü, bu yıl yapılacak yolların bir programını hazırlamıştır. Bu programın ilk kısmına göre, bir nisandan itibaren Firuzağadan Beyoğlu belediye hastanesine kadar olan kısım, on gün müddetle nakil vasıtalarına kapatılacak ve bu yolun kaldırımları sökülerek beton ameliyesine başlanacaktır. Bundan sonra Beyoğlu hastanesi ile Taksim arasındaki kısım tamir edilecek ve havagazı bacalarının yatak kısımlarının inşası ikmal edilecektir. Nisan ayı içinde Şişhaneden Azapkapıya inen yolun genişletilmesine devam edilecek ve Şişhanede yıkılan eski Luna parkın tretuarları geriye çekilecektir. Dağcılık klübünden Taşkışlaya giden asfalt sokak genişletilecektir. Hazirandan sonra da Sürpagop sahasındaki yollar inşa edilecektir.

Münakalât Vekilinin Tetkikleri

Münakalât Vekili Cevdet Kerim Incedayı dün mıntaka liman müdürlüğüne giderek tetkikler de bulunmuştur. Vekil bu arada Devlet Denizyolları umum müdürü Ibrahim Kemal Baybura devlet limanları işletme umum müdürü Raufi Manyas ve mıntaka liman müdürü Refik Ayantur'u kabul ederek kendilerinde dairelerine ait işler hakkında bazı izahat almıştır.

Münakalât Vekili akşam üzeri de Sirkecideki Devlet Demiryolları dokuzuncu işletme müdürlüğüne giderek bir müdet meşgul olmustur

Ne Çalmış, Ne Çalmamış!

"Son dakika„ refikimizin, hâlâ devam eden musiki anketine cevap verenler arasında, kemanî Bay Demir Ali de var. Bay Demir Ali, anket muharririnin sualine cevap verirken:

"— Ben, diyor, musikiye sekiz yaşında başladım. O zaman babam bana muhakkak bir şey çaldırmak istiyordu. Bu arzuyla bana keman dersi aldırttı!„

Bay Demir Alinin bu sözlerine hiç bir diyeceğim yok. Fakat, o, anket muharririne verdiği cevaba devam ederken bir daha "keman„ ın adını ağzına almıyor, ve şöyle konuşuyor:

"— 12 yaşıma geldiğim zaman, çalmayı bir hayli ilerletmiştim. Hayatımı kazanmak üzere muhtelif yerlerde çalmıya başladım. Bir taraftan habire çalıyor, bir taraftan da bu san'atta ilerlemiye çalışıyordum!„

Vâkıa, Bay Demir Alinin ne çaldığı sıfatından anlaşılmıyor değil: Fakat bana sorarsa, çaldığının "keman„ olduğunu tasrih etmeliydi. Maamafih, eğer "Son dakika„ da intişar eden o sözlerine yanlış bir mâna verenler olursa, Bay Demir Ali, kemandan başka bir şey çalmadığını isbat etmek imkânından mahrum değildir. Günün birinde, o sözleri yüzünden fena bir ithama maruz kalıp da, bütün ömründe yalnız keman çaldığını isbat etmek isterse, muhataplarına en sağlam delil olarak... Cüzdanını göstersin!

GÜNÜN ŞAKASI

Bir müşabehet:

Üstat Refik Halid'in zengin muhayyilesi, meşhur kadın avcısı Eyüplü Halid'le kendi arasında bir takım müşabehetler bulmuş. Dünkü yazısında diyor ki:

"— Eyüplü Halid'le ben, gazete sayfalarında ayni zamanda yer almış iki İstanbul çocuğuyuz. O elli iki yaşındaymış, ben de.

Otuz iki senelik matbuatı gözden geçirdiğimiz zaman, ikimizin de adına muhtelif sütunlarda kısa ve uzun fasılalarla rastlıyabiliriz. Eyüplü Halid de - tıpkı benim gibi - yaş icabı filozoflaşmıya başlamış. Sonra, ikimiz de tesir yaptık, ikimiz de ara sıra yakayı cle vererek cezamızı çektik. O kabiliyetine göre seçtiği meslekte ismine önemli bir mevki yaptı.

"— Benikisi de öyle!„

Benim bu müşabehetlere bir diyeceğim yok,

Fakat madem ki, bu bahsi kendisi açmış, ben de ilâve edeyim ki, Refik Halid'le, Eyüplü Halid arasındaki benzeyişler, sade o fıkrada okuduklarım - dan ibaret değildir. Ben her ikisini de şahsen tanırım: Bu itibarla, üstadın müsaadesiyle aralarındaki diğer müşabehetleri de ortaya koyayım:

1 — Refik Halid de orta boyludur, Eyüplü Halid de.

2 — Refik Halid de şıklığı sever, Eyüplü Halid de.

3 — Refik Halid de aksaçlıdır, Eyüplü Halid de.

4 — Refik Halid de zayıftır, Eyüplü Halid de.

5 — Refik Halid de, olur olmaz şeylere metelik vermez, Eyüplü Halid de.

6 — Refik Halid de gözlük kullanır, Eyüplü Halid de.

7 — Refik Halidin de san'atinde nefsine itimadı vardır, Eyüplü Halidin de..

8 — Refik Halidin de mukallitleri vardır, Eyüplü Halidin de.

9 — Refik Halid'in de namı müstearları vardır, Eyüplü Halidin de.

10 — Refik Halid'de okutur, Eyüplü Halid de.

11 — Meslektaşları Refik Halid'e de "üstat!„ diye hitap ederler, Eyüplü Halide de.

Fakat bereket ki, Refik Halid'in Eyüplü Halide benzemiyen tarafları, benziyen tarafından çoktur. Eğer maazallah öyle olmasaydı, şimdi tebessümle karşıladığımız bu müşabehetler. üstada haylı pahalıya patlardı.

* *

Sivrisinekler!

Amerikan Bahriye Nazırı Albay Knox'a göre, Amerika, Ingiltereye denizaltı avcıları, ve hücumbotları verecekmiş. Demokrasilere malzeme yardımını ciddî surette arttırmıya karar verdiği anlaşılan Amerikanın Ingiltereye yollıyacağı vasıtalar arasında "Sivrisinek„ adını taşıyan küçük küçük gemiler de varmış.

Eğer sivrisineklerin bu harpte oynıyacakları rol ehemmiyet kesbederse, bizim Mecidiyeköylülere gün doğdu demektir: Derhal bol mikyasta ihracata başlarlar!

Hem sade, günün birinde para kıracakları isimlerinden de anlaşılan - "Mecidiye„ köylülere değil, şimdi arpacı kumrusu gibi düşünen biçare işsizlere de gün doğacaktır: Çünkü o takdirde sinek avlamanın, altın avcılığından farkı olmıyacak! Hele "Sinekli bakkal„ ın keyfine değmeyin gitsin: Mübareğin Krup fabrikasından hiç farkı kalmıyacak.

Fakat şaka bertaraf: Siz Amerikadan Ingiltereye gönderilen o "Sivrisinek" lerin ufak tefek olduklarına bakıp tadudak bükmeyin: Malûm ya: Sinek küçüktür amma, mide bulandırır!

Naci Sadullah

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye			Ecnebi	
1400	Kr.	1 sene	2800	Kr.
750	„	6 Ay	1500	„
400	„	3 Ay	800	„
150	„	1 Ay	300	„

BUGÜN

Dünyanın Siyasî Manzarası

1 — Almanlar, deniz harbini şiddetlendirmektedir. Fakat, tahribatın büyük bir tehlike teşkil etmekten uzak olduğu ve İngiliz zayiatının haftadan haftaya azaldığı görülüyor.

2 — Yugoslavyanın imzalıyacağı paktın Alman askerlerinin Yugoslav topraklarından geçmeleri müsaadesini ihtiva etmemesi, bugün için, Yunan müdafaasının yükünü azaltacak büyük bir kazanç olacaktır.

3 — Almanlar Süveyş kanalının tıkandığını iddia ediyorlar ki, buna kolay kolay ihtimal verilemez.

Atlântik Harbi:

Atlantik deniz harbi birinci plânı işgal etmekte devam ediyor.

Almanyanın, Amerika yardımının vüsat ve sürati karşısında, bütün hazırlıklarını tamamlamadan harekete geçtiği anlaşılıyor.

Alman kaynaklarının verdiği mübalâğalı rakamlara nazaran, son hafta içinde Atlantikte 250.000 tonluk gemi batırılmıştır. Bunun 110.000 tonunun, seri hücum botları tarafından batırıldığı hakkındaki beyanat bilhassa şayanı dikkattir.

Diğer cihetten Almanların açık denizde nakliye gemilerine, denizaltı, tayyare ve hücum botlariyle taarruzla iktifa etmiyerek, nakliye gemilerinin yanaştıkları limanlara dört beş yüz tayyarelik kafilelerle hücum ederek harp malzemelerini karaya çıkmadan evvel tahrip etmek taktiğini de kullanmaya başladıkları görülüyor.

İngiliz kaynakları, yapılan tahribatın, ağır olmakla beraber, büyük bir tehlike teşkil etmediğini ve zayiatın haftadan haftaya azaldığını bildirmektedir.

İngiliz mahafilinde, bizzat İngilterenin ve İngiltereye harp malzemesi imali ve nakli meseleleriyle ayni derecede alâkadar olan Amerikanın aldığı ve alacağı tedbirlerle bu tehlikenin önleneceği kanaati mevcuttur.

Amerikanın gemi kafilelerine refakat etmek üzere vermekte bulunduğu muhripler ve bilhassa sivri sinek adını taşıyan seri hücum botlarının ve ihtimal henüz mevcudiyetinden haberdar olmadığımız diğer müessir silâhların, Alman denizaltılarına ve hücum botlarına karşı muvaffakiyetle mücadele edeceği kuvvetle muhtemeldir.

Diğer cihetten, Amerika tersanelerinde seri halinde inşasına başlanan nakliye gemilerinin, geçen harpte olduğu gibi bu harpte de, zayiatı telâfi edeceği muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

Yugoslavyada:

Son ajans haberlerine nazaran, Yugoslavya başvekili ve hariciye nazırı, mahiyeti henüz tamamiyle malûm olmıyan, fakat Bulgaristanınkinden daha hafif şartları ihtiva ettiği zannedilen paktı imzalamak üzere Viyanaya hareket etmişlerdir.

Memleketin istiklâl ve şerefi ile kabili telif görülmeyen bu pakt dolayısiyle, Yugoslavyanın henüz zail olmıyan bir buhran geçirmekte olduğu; halk arasında, orduda ve siyasî mahfillerde protesto mahiyetinde tezahürlere ve nümayişlere sebebiyet verdiği anlaşılmaktadır.

Şimdiye kadar gelen haberlerden alınan intibaa göre: Alman tazyiki altında kalan hükûmet ve Prens Paul, uzun tereddütlerden sonra bu paktı kabule mecbur kalmışlar; Hırvatlarla Slovenler ve Nazi taraftarı Sırplar buna taraftar olmuşlar; Sırp millî köylü partisi bunun kabulüne şiddetle muarız kalmıştır.

Bu paktın, Alman askerlerinin Yugoslav topraklarından geçmeleri müsaadesini ihtiva etmemesi, bugün için, Yunan müdafaasının yükünü azaltacak büyük bir kazanç olacaktır.

Süveyş Kanalında:

Alman kaynakları, son tayyare hücumu esnasında Süveyş kanalında iki vapur batırıldığını ve bu yüzden kanal yolu tıkandığını ve mecmu tonilâtosu 600.000 i bulan bir çok nakliye gemilerinin yolun açılmasını beklediklerini bildirmektedir.

Bu haberdeki -propaganda maksadiyle işaa edilen bütün haberlerde olduğu gibi- mübalâğa hissesini hesaba katmak lâzımdır.

Alman hava kuvvetlerinin Sicilyaya yerleştikten sonra, Süveyş kanalına bir kaç defa taarruz teşebbüsünde bulunduklarını malûmdur.

Sicilyadan Port Saide kadar takriben 1.700 kilometrelik bir mesafe vardır. Ağır bombardıman tayyarelerinin bu kadar uzun mesafeyi ağır bombalariyle katedip üslerine geri dönmeleri pek kolay değildir.

Buna rağmen, bu mesafeyi aşıp 160 kilometre uzunluğundaki kanalın herhangi bir yerindeki bir gemiyi batırmaları, bir kaç zaman için kanalda seyrüseferi muattal bırakabilir.

Ancak İngilizler, sulh zamanında senede 6.000 gemi geçen

(Devamı Sa. 4 te)

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

ÇAVDAR UNU

Çav -bir rivayete göre- öz Türkçemizde şöhret manasına gelir. Bu halde çavdar şöhretli demek gibi bir şey olacaktır.. Çavdara bu türlü mana vermek doğru olmasa bile, bu zamanda çavdar unu bizim aramızda en şöhretli şey olmuştur: Yüzde on beş çavdar unu ile karışık "tek tip ekmeği„ iki üç haftadan beri yiyenler onun lezzetinden pek hoşlandıkları gibi, sevgili radyomuzun her gün verdiği haberlere göre çavdarlı ekmek yemek isteyen vilâyetlerin sayısı gittikçe artıyor. Onun için çavdar ununun hassalarını bilmek istersiniz sanırım...

Bizim yurdumuz gibi, buğday yetiştirmeye müsait olan memleketlerde buğday ununun ekmek ideta israf edilerek yenilirse de, bütün dünya bakımından buğday ekmeği lüks şeylerden sayılır. Çünkü buğday her iklimde yetişmez, yetişemediği topraklarda pahalıya mal olur... Ona karşılık çavdar soğuk ve sıcak aramadan hemen türlü iklimde yetişecek kadar alçak gönüllü olduğundan, buğday yetiştiremeyen şimal memleketlerinde bizim buğday ekmeği yerine çavdar ekmeği yerler. Katık yerine buğday ekmeği yiyenler de vardır.

Böyle yapmakla da, doğrusu, hiç zararlı çıkmazlar. Kendileri buğday ekmeği yiyemiyenlerden bazı kimseler, onu yiyebilenleri kıskanarak, çavdar ununun tam istifade edilemiyeceğini iddia ede de bunun aslı yoktur. Çavdar ekmeği, pek fakir şimal köylerinde yaptıkları gibi, çavdar unu hiç ellenmeden ve az pişirilerek yapılırsa -deve hamuru gibi- hazmi ve barsaklardan geçmesi güç olursa da çavdar unu yolunda elenip hamuru lâyikiyle pişirilirse -sadece çavdardan olsa bilepek iyi hazim ve imtisas edilir.

Çavdar ununun buğday ununa bir de önemli üstünlüğü vardır: Buğdayın tanesinde iyot maddesinin nisbeti yüzde 0,003 miligram olduğu halde çavdar tanesinde tam iki misli nisbette bulunur. Vücudümüzün beslenmesine nizam veren tiroit guddesi hormonunun esas maddesi bu maden olduğundan çavdar ekmeği vücudün beslenmesine buğday ekmeğinden iki defa ziyade yarar..

Vücudümüzü işleten hormonlar ve yediğimiz gıdalardaki madenler öğrenilmeden pek çok önce, iktisadî sebeplerle bazı zamanlarda buğday unu yerine çavdar ununun ekmek yiyen memleketlerde, çavdar ekmeğiyle beslenen çocukların daha çabuk büyüdüklerine dikkat edilmişti. Bundan dolayı şimal memleketleri ahalisinin daha uzun boylu ve daha iri olmaları çavdar ekmeği yemelerine atfedilirdi. Fakat ırk hikâyelerine inananlar bu fikre karşı gülerlerdi...

Hormonlar ve gıdalardaki madenler öğrenildikten sonra çavdar ekmeğinin insanları niçin daha iyi beslediğinin sırrı da anlaşıldı. Simdi o nazariye, yabana atılacak bir söz değil, fence bir hakikattir.

Bugünün İhtiyaçları Karşısında

Ticaret Birlikleri gibi Sınai Birliklere De Ihtiyaç Var

Yazan: Hüseyin Avni

(İhtikârla mücadele işi yalnız, haftada bir, iki toplanan Fiyatları Mürakabe Komisyonunun üzerine yüklenmiştir. Halbuki Belediye İktisat Müdürlüğü, Mıntaka İktisat Birliği, Ticaret Odası, Millî Ekonomi Kurumu gibi müesseselerin de, kendi sahalarında yapacakları işler çoktur.

İktisat Vekâleti, sanayi müesseselerinin kâr hadlerini tayin etmek suretiyle ihtikârla mücadele sahasında yeni bir adım daha atmış oluyor. Acaba kâr hadlerini nasıl tayin etmeli? Neler yapmalı? bu hususta düşüncelerimizi aşağıya yazıyoruz:)

★ ★

Şimdiye kadar Fiyatları Mürakabe Komisyonları, dışardan gelen eşya ile, bazı yiyecek maddelerinin fiyatlarını tesbit etmişlerdi. Bugünkü şartlar altında dışardan gelen manifatura eşyasının tesbit edilmiş fiyatları olduğu halde, dahilde yapılan malların bir fiyatı yoktu, yerli fabrikalar, piyasadaki arz ve talep kidelerine göre, fiyat tayin etmekteydiler. Fabrikaların bu fiyat hareketleri hiç bir kontrole tâbi tutulmamıştı. Halbuki fabrikaların maliyet fiyatlarını tetkik etmek için, harpten evvel bir kanun da çıkarılmıştı. Acaba, alâkadar daireler, bu kanunun tatbikatı ile neden meşgul olamamışlardır? Halbuki piyasada ithalât eşyasından ziyade, yerli malı satılmaktadır. Yerli kumaşlar ve diğer giyecek eşyasının ekserisi yerli fabrikalar tarafından yapılmaktadır. Ve bu eşya da harp ten evvelkine nisbetle pek pahalı satılmaktadır. Acaba bu pahalılık makul bir nisbette midir? Değil midir?

Bunu anlamak ve tetkik etmek mecburiyetindeyiz. Vâkıa harpten sonra fabrikatörlerin ham madde bulmak hususunda gördükleri müşkülâtı inkâr etmemek lâzımdır. Dışardan ham madde getirmek, ve getirilen malı pahalıya mal etmek, yahut kâfi derecede ham madde bulamamak, bütün bunların ne kadar güç birer mevzu olduğunu teslim etmek lâzımdır. Fabrikatörün, bütün bu müşküllere rağmen, malını ziyanla sattığı da vâki değildir. Her gördüğü müşkülâtın zararını, maliyet fiyatına zammetmektedir. Yukarda yazdığımız gibi, acaba ne nisbette?..

★ ★

İktisat Vekâleti sanayi tetkik heyeti, ilk iş olarak yün lü kumaş fabrikatörlerini Ankaraya davet ederek, kendilerinden malûmat almış, kâr hadlerini yüzde 8,5 olarak tayin etmiştir. Acaba, bu kâr haddini uzun zaman muhafaza etmek kabil midir? Normal zamanlarda, kâr hadlerinde, bir istikrar hasıl olmuştu. Ham madde fiyatları malûmdu, ve ham maddenin ne kadar günde ve hangi fiyata buraya mal olacağını hesap etmek kolaydı. Fakat bugünkü şartlar altında, mal sipariş edildiği zaman, kaç ayda buraya geleceği belli değildir. Mal yollarda kaldıkça, fiyatı da o nisbette artmktadır. Ayni evsafı haiz bir mal, muhtelif zamanlarda birbirinden ayrı fiyatlara mal olmaktadır. Bu itibarla kâr haddi tayin edildiği zaman, bu gibi müşkülleri gözönünde tutmak ve ona göre kâr hadlerini sık sık değiştirmek icap eder.

Kâr haddinin tayin edilmesinde, hatıra gelen bir mesele daha var. Muhtelif fabrikaların maliyet fiyatları arasında farklar olduğuna şüphe yoktur. Acaba umumi olarak kâr haddi tayin edilirken hangisi esas ittihaz edilecek?

★ ★

Mesele, yalnız kâr hadlerini tayin etmekten ibaret değildir. Malın da kalitesini tetkik etmek lâzımdır. Meselâ bir kauçuk fabrikası, lâstik kaloşa ne nisbette ham kauçuk koymaya mecburdur? Bugünkü şartlar altında kauçuk fabrikatörü bu işte hiç bir kayde tâbi değildir. Söylendiğine göre, bazı kauçuk fabrikaları, lâstik kaloşlara yüzde on nisbetinde kauçuk koymaktaymışlar... Halbuki bey nelmilel teamül, yüzde yirmi olmalıymış... Bütün bunlar, kauçuk sanayinin teknolojisine taallûk eden meselelerdir. Bizim aradığımız gibi mesele, kauçuk eşyaya az nisbette kauçuk konulduğu takdirde, dayanma nisbeti azalmaktadır. Aile babaları, çocuklarına bir lâstik ayakkabı aldığı zaman, bunun bir iki hafta içinde parçalandığını görüyarlar. Bu hadiselerden anlıyoruz ki, bazı fabrikalar, dayanıklı mal yapmıyor. Neden? imalât programları sık sık kontrol edilir, bir malın evsafı evvelce bir nizamname ile tayin edilirse, bu gibi hadiselere meydan verilmemiş olur.

★ ★

Bu mevzu etrafında çorap şikâyetlerini de hatırlamamak mümkün değildir. Alâkadarları söylediğine göre çorapların dayanıksız olmasındaki mühim bir sebep te, küçük, ferdî müesseselerin teknik tesisatının kifayetsizliğinden ileri gelmektedir. İyi bir boya santraline malik olamıyan küçük bir fabrikanın yapacağı corapların dayanıksız olması tabiî görülmektedir. Mütehassısların söylediğine göre, çorap boyamak en ince ve tehlikeli bir iştir. Basit bir boya santralinde, çorap boyanırken, yanmakta, bu suretle iplik nesci de rencide olmaktadır.

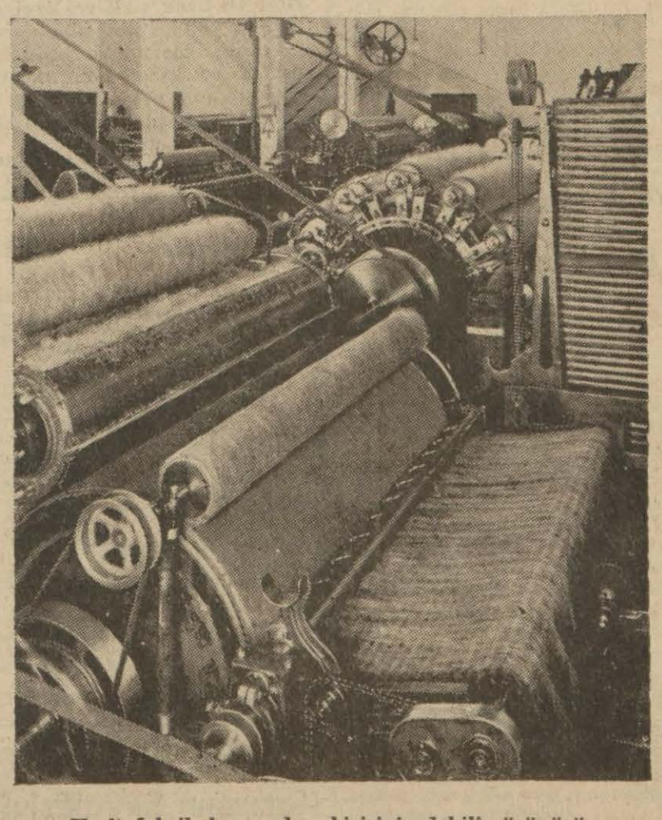

Yerli fabrikalarımızdan birisinin dahili görünüşü

Vaktiyle çorap fabrikatörleri bu mahzurları gözönünde tutarak, müsterek bir boya santrali kurulmasına karar vermislerdi. Millî sanayi birliğinde haftalarca süren münakaşalardan sonra, çorap fabrikatörleri, bu mevzuu basarmak için yanyana gelemediler. Halbuki dayanıklı çorap imali için, sermayenin muayyen işler üzerinde temerküz etmesi lâzımdı. Aralarında rekabet olan küçük ve ferdî müesseseler bu sahada anlaşmaya muvaffak olamamışlardır.

Ayni mevzu, kumaş fabrikaları için de tekrar edilebilir. Küçük sermayeli kumaş fabrikaları da, küçük mikyasta boya santrali yaparak, kötü kumaş boyamaktadırlar. Nitekim ipekli mensucat fabrikaları, kumaşlarını Fransa, İsviçreye göndererek orada boyatmaktadır.

Hasılı kumaşların boyanırken yanmaması, ve boyanan kumaşın kısa zamanda solmaması için, boya santrallerine büyük bir ehemmiyet vermek lâzımdır. Bunun için de, fabrikaların müşterek sermayeleriyle bu gibi tesisatı vücude getirmek yollarını aramalıyız.

★ ★

İthalât ve ihracat tâcirleri bugünkü müşterek menfaatleri karşısında, birlikler, şirketler yaparak birleşmişlerdir. Halbuki fabrikaların, bu gibi hususlarda birleştiklerine tesadüf edilmemiştir: Ticaret birlikleri gibi, sınaî birliklere de ihtiyaç vardır. Nitekim bu yolda 3018 numaralı kanuna müstenit bir nizamname ile sınaî birlikler teşkil edilmesi hususunda hükûmete salâhiyet verilmişti. İyi ve dayanıklı mal çıkarmak için müşterek tesisattan istifade etmek ve sınaî birlikler kurmak lâzımdır.

Hayatı ucuzlaştırmak, ihtikârın önüne geçmek için, maliyet fiyatını da ucuzlaştırmak, malın evsafını kontrol etmek lâzımdır.

Askerlik İşleri

Şubeye Davet

Yerli Eminönü Askerlik Şubesinden: Aşağıda adları yazılı yedek subayların kayıtları tetkik edilmek üzere nüfus cüzdanları ve ellerindeki vesikalarla 2777 numara ile şubeye müracaatlar.

1 — Tabib teğmen (45059) Mustafa oğlu Ferruh 324 Çeşme.

2 — Tabib teğmen (45020) Ahmet Rüştü oğlu Âsım 325 Giresun.

3 — Levazım teğmen (39600) Kâmil oğlu Nuri 321 Bursa.

YENI NEŞRIYAT:

911 — 912 de TÜRK - İTALYAN HARBİ — Askeri mecmuanın 119 uncu sayısının tarih kısmı olarak neşredilmiştir. Çeviren: Emekli Tümgeneral Demir Kaya'dır.

VARLIK — Milliyetçi ve memleketçi fikir mecmuasının 184 üncü sayısı çıkmıştır.

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Yangınlar

Şair Mehmet Emin Yurdakul bir felâkete uğradı Altmış sene çalışa çabalıya, uğraşa didine, edinebildiği evini bir yangın sildi, süpürdü. Kıymetli şairin elemine candan iştirak ederiz. Bu felâket onun için katmerli bir belâdır. Çünkü Mehmet Emin yurdun kulu olduğu kadar, ilmin de kulu olduğu için senelerdenberi büyük bir itina ile topladığı kütüphanesi de alevlere lokma olmş...

Bu, telâfisi imkânsız bir ziyadır.

Istanbullu olup ta yangın ateşinden yüreği yanmamış kim vardır? Hiçbir şehir Istanbul kadar yangın tahribatına maruz kalmadı. Bu tam mânasiyle âfet ne güzel eserlerimizi, ne muhteşem âbidelerimizi, ne millî servetlerimizi mahvetmedi. Boş arsa haline gelen Vefa gibi, Şehzadebaşı gibi kalabalık, mamur kibar mahallelerimizde bugün cinler top oynuyorlar.

Yangınlar Istanbulun hüviyetinde bazı tarihlerin hareket noktaları gibi telâkki edilir. Meselâ: "Bizim büyük peder tam keresteciler yangını olduğu sene doğmuş!„ yahut "Fatih yangınında evlendim!„ denilirdi.

Yangınlar şairlere, münşilere en yanık mevzular teşkil ederdi. Galatasaray lisesi yandığı zaman fârisi hocamız muallim Feyzi merhum:

Dediler yandi bu şeb medrese'i Sultâni
Olamaz bence dedim bu kazanın imkâni

Diye uzun bir manzume yazmış, biz de bunu hüzzam'dan besteliyerek Muharrem mersiyeleri gibi okuyup "sinezenlik„ etmiştik. Veled Çelebi de - yangının ikinci müdür Föyye'nin dairesinden çıkması dolayısiyle - şu tarihi söylemişti:

Cevherin tarih oldu mazmunu
"Mektebi yakdı Föyye mel'unu!„

Haliçten başlayıp birçok kollara ayrılarak Marmaraya dayanan meşhur Cibali yangını hakkında Selânikli Atânın "tenasüb„ san'ati ile dolu mektubu o zaman için parlak bir inşa nümunesidir.

Fakat bütün bu yazıların kâğıda dökülen mürekkeplerinin yangınları söndürmek değil hattâ önlerine geçecek tedbirler alınması için bile bir ikaz vazifesi görmediğine eminiz.

Yeni rejimin Istanbula en büyük hediyelerinden biri de itfaiye olduğunu kabul ediyoruz. Bu sayede eskiden olduğu gibi bir yangının bütün bir semti birkaç saatte arsa haline koymasının çok şükür önü alınabiliyor. Bu itibarla münferit yangınların biraz da kendi ihmal ve teseyyübümüz yüzünden vukua geldiğini kabul etmek icap eder.

Takvimci

Yedek Subay Ve Askerî Memurlar

Ankara, 24 (TAN) — Yedek subay ve askeri memurlar kanununun 3923 sayılı kanunla tâdil edilmiş olan üçüncü maddesine iki fıkra ilâvesi hakkındaki kanun lâyihasını hükûmet meclise göndermiştir. bu fıkralar şunlardır:

A — Yabancı memleketlerde yüksek mühendislik ve mühendislik tahsiline talebe olarak gönderilip görülen lüzum üzerine memlekete celbedilenlerin ecnebi memleketlerde yedek subay olmak için görecekleri tahsil ve staja tekabül eden iki senelik müddetin mütebakisini memleketimizde tamamlıyarak liyakatleri usulen tasdik edilenler yedek asteğmen nasbedileceklerdir.

B — Yine görülen lüzum sebebiyle memlekete celbedilenlerden mühendislik tahsilinden sarfınazar ederek harp okullarına iade edilmiş olan talebenin subaylık naspları askeri liselerden harp okuluna geçen emsallerinin nasplarına ve san'at lisesi mezunlarının memurluk naspları san'atkâr olarak yetiştirilmiş olan emsallerinin nasplarına göre tashih edilecektir.

Askerî öğretmenlerin Aylıkları Lâyihası

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülü hakkındaki 3656 sayılı kanuna ek kanunun üçüncü maddesine bir fıkra ek lenmesine dair olan kanun lâyihası meclise gelmiştir. Bu fıkra şudur:

"Askerî okullarda öğretmen bulunmadığından dolayı vekâletçe ilâve vazife olarak öğretmenlik verilen subay ve askeri memurlar, haftada dört saat kaydına tâbi tutulmayacaklardır. Bunların ücretleri ders saati başına iki ilâ altı lira üzerinden hesap olunacaktır.

GÖZÜME ÇARPANLAR

Yazan: Sevim SERTEL

Amerikanın En Mühim On Adamı

Amerikada halkın arada sırada nabzını yoklıyan meşhur Gallup enstitüsü, geçenlerde halk arasında bir soruşturma yaparak Roosevelt'ten sonra Amerikanın en mühim şahsiyetleri olan on kişiyi tesbit etmeye çalışmıştır. Verilen reylere göre elde edilen netice şudur:

Amerika Cümhurreisi Roosevelt'ten sonra Amerikanın en ehemmiyetli adamı erkânı harbiye reisi General George Marshall'dır. İkinci olarak silâhlanma faaliyetinin başı olan William Knudsen gelmektedir.

Bu listede üçüncü, dördüncü ve beşinciliği birer vekil kazanmışlardır. Bunlar sırasiyle Hariciye vekili Cordell Hull, Maliye vekili Morgenthau ve Ticaret vekili Jesse Jones'dir.

Yedinci dereceyi alan Roosevelt'in karısı Eleanor Roosevelt ve sekizinci gelen sanayi birliği şefi John L. Lewis, en kabiliyetli propagandacılar olarak seçilmişlerdir.

Diğer üç şahsiyet Avrupada nisbeten daha az tanınmıştır. Bunlar tröstlerin en kuvvetli unsuru olan Thurman Arnold, Roosevelt'in şahsî dostu Harry Hopkins ve yine Roosevelt'in New Deal sisteminin en ileri gelen adamlarından biri olan Coycoran'dır.

Amerikanın en mühim şahsiyeti diye ayrılan bu on kişinin arasında hiç bir mebusun bulunmayısı enteresandır. Amerika kongresinde senatör Borah'nın ölümünden sonra parmakla gösterilecek kadar kuvvetli bir şahsiyetin kalmadığı itiraf edilmektedir.

★ ★

Malta Adasında

Birbirlerinden epey mesafede olan ve sönük lâmbalarla aydınlatılan sığınakların içinde kadınlı erkekli gruplar birbirleriyle gevezelik etmektedirler.

Malta halkı harp başlıyalıberi 270 inci defa hava hücumuna uğramıştır.

Alman Stukaları ve İtalyan Pichiatelli'leri şehir üzerinde dolaşıyorlar ve derhal İngiliz müdafaa tayyareleri de yükseliyorlar. Bombalar düşmeğe başlıyor. Siyah ve kıvırcık saçlı Malta kadınları korkmuyorlar.

Malta sağlam bir kayadır. Kayanın içine tarihten evvelki asırlarda muazzam tüneller açılmıştır. Bu galerilerin bazıları mezar vazifesini görüyordu. Bazıları ise rahiplerin ruhanî toplantılarına tahsis olunmuştu.

Bugün bütün bu tarihten evvelki mağara ve tüneller sığınak olarak kullanılmaktadır. Ayni zamanda bahriye nezareti de bu muazzam tünellerden bazılarına vaz'iyed etmiştir ve onları zahire siloları olarak kullanmaktadır. Bunlar içinde bilhassa La Valett'den başlıyan uzun bir tünel mevcuttur. Maltada tam üç sene yetişecek kadar bol erzak vardır. İşte onları bu şekilde muhafaza etmektedirler.

★ ★

M. Eden'in Pilotu

Mr. Eden son Akdeniz seyahatini yaptığı zaman kendisine verilen tayyarenin pilotu W. Benette isminde gayet yakışıklı ve mahareti bir tayyareciydi. Benette hem Sorbon, hem de Berlin Üniversitesinde tahsil etmiş, Goethe'nin muhtelif eserleri üzerinde bir tez yazmış; çok okumuş bir adamdır.

Fakat bu kadar üstün bir tahsile rağmen Benette, tayyareciliği her şeye tercih etmekte, bundan hususî bir zevk duymaktadır. Kendisi bilhassa gece uçuşlarında ihtisas kesbetmistir.

TOPLANTILAR:

Kızılay Beykoz Şubesinden: Senelik kongre pazar günü saat 11 de Beykozda Parti Merkezinde yapılacaktır.

HALKEVLERİNDE

Kadıköy Halkevinden: Çarşamba saat 20.30 da Prof. Dr. Süheyl Ünver Evimiz salonunda (Dargınlık) mevzulu bir konferans verecektir.

ORDU KUMANDANI

YAZAN: GENERAL SİR ARCHIBALD WAVELL
İNGİLİZ ORTA ŞARK ORDULARI BAŞ KUMANDANI

Bir Generalde Başlıca Vasıf Olarak Ne Aramalı

— I —

(BIR MUKADDEME)

Bundan az zaman önce, "ordu kumandanı ve ordu kumandanlığı,, mevzuu etrafında bir konferans vermem ricasiyle karşılaştığım vakit, şimdiye kadar âdet olduğu veçhile, muayyen bir muharebeden veyahut harp tarihinin herhangi bir safhasından bahsedeceğime, umumî surette ordu kumandanları ve bunlarm mesleki vazife ve hususiyetleri hakkmdaki mülâhazalarımı anlatmayı daha münasip bulmuştum. Çünkü bu suretle harp tarihi ile alâkadar olarak zikretmek mecburiyetinde kalacağım birçok noktaları daha sarih bir şekilde aydınlatabileceğime emindim.

Okuyucularm arasında ileride General olacak kimseler, belki pek azdır; fakat bunların belki pek çoğu bir Generalin emri altında muztarip olacak veyahut zafer şenliklerini yapacaktır. Ve daha kuvvetli bir ihtimalle, okuyucularım arasında Generalleri tenkit arzusunu beslemiyen hemen hemen kimse yok, diyebilirim. Bu tenkit arzusunu ben hoş bulurum; yeter ki, asıl emellere dayansın. Generaller umumiyetle, fakat İngiliz Generalleri bilhassa, geçen dünya muharebesindenberi bol ve şiddetli tenkitlere maruz kalmışlardır. Ben Generaller lehinde bir müdafaaname kaleme alacak değilim; bu sayfaları yazmakla gayet basit ve mütevazı bir maksada hizmet etmek istiyorum: Generallere has vasıf ve meziyetleri anlatmak ve onlarm mesleki vazifelerini ne gibi şartlar altında iyi ifa edebileceklerini göstermek. İşte bu kadar.

Sokrat'ın bir tarifi

Yüksek ordu erkânının esaslı seciye ve vasıflarını tetebbü etmek maksadiyle şimdiye kadar birçok tarih kitaplarını karıştırdım; mazide bu vasıflarm ne suretle tasvir ve tesbit edildiklerini anlamak için de birçok kadim müelliflerin eserlerini okudum. Fakat bütün bu kitap yığınları arasında, mevzuun temeline derinden temas eden tek bir tariften maada, mühim düşüncelere rastladığımı hatırlıyamıyorum. Bu biricik tarif, Yunan filozoflarmdan Sokrat'a atfedilmektedir:

"Bir General, kumandası altındaki erlerin muhtaç olduğu maddeleri ve muharebenin lüzum gösterdiği bütün diğer levazım ve teçhizatı, nasıl tedarik edebileceğini bilmelidir. Plânlarını hazırlıyabilmek için, ameli esaslardan asla uzaklaşmamak şartiyle, kuvvetli bir muhayyileye sahip olmalıdır; fakat plânlarını tatbik mevkiine bizzat koyabilecek derecede bir enerji kudretine de malik olmalıdır. İyi bir müşahit, yerine göre, yılmaz, kurnaz, mülâyim, sert, sade ve çevik olmalıdır. Bekçi ve hırsız, müsrif ve hasis, cömert, müsamahalı, yiğit ve tedbirli, bir Generale has başlıca vasıflardandır. Bütün bunlar ve buna benzer daha birçok başka meziyetler, ya Generalin fıtretinde meknuz bulunacaktır, veyahut o, bütün bunları sonradan bilgi, tecrübe ve mümarese yoliyle kazanmış olacaktır. Bir Generalin Taktik bilmesi de, elbette, lâzımdır. Bir taş yığını başka, bir bina başka şeydir; hiç bir usul ve nizama bağlı olmıyan insan yığınlariyle bir ordu arasındaki başkalık ta, böyledir.,,

Bu tarifte benim en ziyade beğendiğim nokta, bir ordu kumandanının esas vasıflarını saymak hususunda tutulan düzgün tertip sırasıdır. Kanaatimce de bir Generale ait vazifenin hakikaten en esaslı özünü teşkil eden idare meselesini ilk safa alıyor ve buna mukabil, birçoğunun yaptığının tersine olarak Taktik problemini, en öne alacağına, bilâkis en geriye bırakıyor. Bundan maada Sokrat'm bu tarifi, ameli düşünce istidadı ve tatbik enerjisi gibi iki başlıca vasfı, bir Generalde aradığı ve birbirine zıt birçok başka meziyetler arasında, idare meselesinden sonra hemen ikinci sıraya koyuyor. Onun ordu kumandanında aradığı vasıf ve sıfatlar, görünüşte birbirine zıt hasletlerdir. Fakat asıl bu zıddiyetlerdir ki, bir ordu kumandanının geniş ve mütenevvi faaliyet sahası hakkında kendisinin hakikaten derin bir görüşe malik olduğunu isbat eder. Bir ordu kumandanı, birbirine hiç benzemiyen, hattâ bazan birbirini açıkça cerh ve nakzeden binbir türlü karışık vaziyetlerle karşılaşır. İşte bu başka başka, ayrı ayrı, çeşit çeşit vaziyetlere karşı pürüzsüz ve noksansız bir intibak kabiliyeti ile mücehhez olması, bir kumandanda her şeyden önce bulunması lâzım başlıca vasıf ve meziyettir.

Ordu kumandanının toplu vasfı: Sağlamlık

Fakat, bana öyle geliyor ki, Sokrat'm bu pek nefis tarifi bile, bir Generalde benim aradığım asıl birinci vasfı hiç tebarüz ettirmiyor. Fikrimce bu en ilk ve en lüzumlu vasıf, sağlamlık ve muharebenin sarsıntılarına karşı sarsılmaz bir dayanıklıktır. Galiba bu âmil, Sokrat'm yaşadığı devirde, henüz rol oynamıya başlamamıştı. O devrin insanları, bizim bugün kibar bir ifade ile, "sinir zayıflığı,, diye andığımız hastalıktan bihaberdi.

Sağlamlık ve sarsıntılara dayanıklık tâbirleriyle ne kasdettiğimi, bir misalle daha iyi anlatabileceğimi zan nediyorum. Henüz genç bir subay olduğum günlerde, bir dağ topçusunun bana böyle bir vakadan bahsettiğini hatırlarım: Eski zamanlarda yeni keşfedilen bir top modeli tetkik ve tecrübe edilmek üzere topçu muayene komisyonuna gönderildiği vakit, topçular onu yüksek bir kuleye yerleştirirler ve oradan tepetaklak boşluğun içine atarlarmış. Top, bu tecrübeden bir kere sağ salim çıkarsa, âlâ - diğer tecrübelerden geçirilmek üzere alıkonulurmuş; yok, daha ilk yuvarlanışta bir sakatlığa uğrarsa, bir yanı kırılır veya zedelenirse, hemen çürük diye gerisin geriye, geldiği yere iade edilirmiş. Muayene komisyonu bu ilk tecrübenin neticelerine dayanarak herhangi bir dağ yolunda sırtında top taşıyarak yürüyen bir katırın kolayca uçuruma yuvarlanabileceğini, binaenaleyh topun bu gibi kazaları zedelenmeden atlatabilecek derecede sağlam yapılı olması lâzım geleceğini ileri sürer; modeli ceffelkalem reddedermiş. Ayni mülâhazalara mebni, silâh muayene komisyonlarına tetkik edilmek üzere gönderilen yeni silâh ve otomatik tüfekler de, 48 saat çamura gömülerek bırakılır; ateş kudretleri ve diğer kabiliyetlerinin dereceleri ancak ondan sonra araştırılır.

General'de malzeme kadar sağlam olmalı

Muharebe zamanlarında bir Generalin, her taraftan akıp gelen zıt haberlerin çamuru ve birçok müphem âmillerin tozu ve dumanı içinde, değil yalnız 48 saat, fakat bazan günlerce ve haftalarca gömülü kaldığı, çok kere, vâkidir. Tıpkı kuleden aşağıya fırlatılan tecrübe topunun yuvarlanışına benziyen sert bir darbe, bir muharebeyi idare eden Generalin başına da inebilir. Meselâ, düşmanın hiç beklenmedik bir hareketi, evvelce hesaba katılmıyan ani bir müsademe veyahut havanm bütün bilgi ve tecrübelerinin hilâfına birdenbire değişmesi, kumandanı baş döndürücü şaşırtıcı vaziyetlerin karşısında bırakabilir.

Hassas bir insan mekanizmasının muharebede değeri pek azdır. Kumandanm ruhi seciyesi için olduğu kadar, maddi bünyesi için de, bu, böyledir; hattâ ordunun maneviyatı için olduğu kadar, silâh ve teçhizatı için de. Bizzat kumandanın kendisi de dahil olmak üzere, muharebede kullanılan malzemenin her çeşidi, muayyen bir sağlamlığa malik olmalıdır ve bu sağlamlık nisbetinin kenar aralığı, normalin çok fevkinde tutulmalıdır. İngiliz harp malzemesinin lüzumundan fazla sağlam olduğu çokça söylenmiştir. Ayni şey İngiliz Generalleri için de söylenebilir. Bununla beraber bunlar için kenar aralığını bir parça daha bolca tutmak, hiç şüphesiz, doğru olur.

G. S. Archibald Wavell Kimdir?

Bugünden itibaren parça parça neşre başladığımız bu yazı serisinin muharriri, İngilterenin pek eski bir asker ailesinden gelmedir. Yüksek rütbeli bir zabit olan babası, geçen dünya muharebesinde Garp cephesindeki harekâta iştirâk etmiş ve savaş meydanında maktul düşmüştü. Wavell'in uzun ve zengin bir mesleki mazisi vardır. Askerlik hayatına ilk evvel Cenubî Afrikadaki Boer muharebesi le başlamış, ondan sonra sırasile Hindistana, Batı çölü, Mısır ve Filistin muharebelerine iştirak etmiştir.

Wavell, geçen dünya muharebesinde İngiliz Orta Şark ordusu Baş kumandanı Allenby'nin erkânı harbiye reisi idi. O zaman İngilizlerle ayni hatlarda çarpışan bugünkü rakibi mareşal Graziani'yi yakından tanımış, bugün onu mağlûp ettiği ayni Afrika çöllerinde müttefik İngiliz-İtalyan kıtalarına onunla birlikte kumandanlık etmişti. Şimdi Eritre ve Habeşistanın zaptını istihdaf eden Şarkî Afrikadaki askerî harekât da onun kumandanlığı altında yapılmaktadır. Wavell'in şimdi başkumandanı bulunduğu Afrikadaki muhtelif İngiliz İmparatorluk orduları, muharebe hadiselerinin bunhan sonraki inkişafları içinde, şimdikinden çok daha mühim vazifeler başarmağa namzed gibi görünmektedir.

Wavell bugün 57 yaşındadır.

Dünyanın Siyasî Manzarası

(Başı Sa. 3 te)

bu kanalın müdafaası için çok esaslı tertibat almışlardır.

Port Said'den Süveyşe kadar bütün kanal boyunca mevki almış olan ve silâhları bir dürbünle telefondan ibaret bulunan 500 gözcünün vazifesi, şüpheli bir tayyare görür görmez, derhal, kanalın dimağı olan İsmailiyeyi haberdar etmektir. Burası da vaziyeti, bütün mitralyöz dafi bataryaları ve avcı tayyare merkezlerine ve bilhassa yardım ekiplerine bildirir.

Dalgıçlar, ustalar ve mühendislerden mürekkep olan bu ekip, otomobil veya vapurla derhal vaka yerine koşarak üzerine düşen vazifeyi büyük bir sürat ve muvaffakıyetle yapar.

Bu müdafaa tertibatı sayesindedir ki kanalda, bir kaç geminin batması, bu çok hayatî olan Hint ve Uzak şark ve Yeni Amerika yolunu olsa olsa ancak muvakkat bir müddet için kapar. Yoksa kanalın Alman propagandasının yaydığı şekilde tıkandığı iddiasını kabul etmek güçtür.

M. ANTEN

Panayot Evinde Ölü Bulundu

Küçük Mustafapaşada oturan Panayot adında birisi evinde ölü olarak bulunmuştur. Morga kaldırılmıştır.

Jelâtin İhtikârı

Jelâtin ihtikârı ile tevkif edilen Raşit Sevilin muhakemesine dün ikinci cezada devam edilmiş müddeiumumî suçlunun iki sene sürgün ve beş yüz lira para cezasiyle tecziyesini istemiştir. Muhakeme müdafaa için talik edilmiştir.

Diş Yüzünden Kavga

Tophanede berber sokağında oturan Yaşar Erzurum vapurunda bir diş meselesi yüzünden Tahsin adında birisiyle kavga etmiş, Tahsini ağır surette yaralamış, suçlu yakalanmıştır.

Erbaa Hükûmet Konağı Yandı

Erbaa (Tan) — Bir yangın neticesinde hükûmet konağı tamamen yanmıştır. Yangın gece saat yarımda çıkmıştır. Ayni bina dahilinde bulunan ziraat bankasının kasaları ve evrakı kurtarılmıştır. Yangın hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Peynircilere Teneke

Edirne (Tan) — Dün şehrimiz Ticaret müdürlüğüne gelen bir haberde Edirne ve civar mandıraları için 300 sandık teneke gönderileceği bildirilmiştir.

Fiyat murakabe komisyonunun kararına muhalif olarak teneke peyniri satışında ihtikâr yapan bakkal Mişonun 25 lira para cezasile bir hafta dükkânının kapatılmasına karar verilmiştir.

Devlet Kitapları Müdürlüğünden:

İstanbul gümrükleri baş müdürlüğünün muhtelif ambarlarında bulunan 580 ton kâğıt, karton ve mukavvanm Maarif Matbaasındaki ambarlar ile civar depolara, gümrük ve iskelelerden naklettirilmesi pazarlık suretiyle eksiltmeye konulmuştur. Beher tonu 140 kuruş hesabiyle 812 lira muhammen bedelli bu işe ait eksiltme 25.3.941 tarihine tesadüf eden salı günü saat 14 de Ankara caddesi İkdam Yurdundaki müdürlük binasında yapılacaktır.

Taliplerin kati teminat akçesi 121,80 lira ile birlikte ilân edilen gün ve saatte komisyona müracaatları. (2318)

Bu Akşam **SÜMER** Sinemasında

Yıldızlar yıldızı
DEANNA DURBİN'in
1940 süper filmi olan
ve Holivud'un zarafet kraliçesi
KAY FRANCİS
ile beraber yaratılan
BAHAR MELEĞİ

sinema harikasının ilk iraesi şerefine *BUYUK GALA MUSAMERESİ*
kısmen Havay'da Nev-York Metropolitan operası tegani heyetinin iştirakile Lüks ve ihtişamın; Nefis musikinin ve göz kamaştırıcı tuvaletlerin güzelliği arasında çevrilmiştir. Bu akşamki Gala için yerlerinizi evvelden aldırınız

Ödemişte Bir Adam Karısının Sevgilisini Balta İle Öldürdü

Izmir (Tan) — Odemişin Zeytinlik köyünde bir cinayet olmuştur. Vakanın sebebi kadın meselesidir. Halil oğlu 46 yaşında Ismail Çavdar, köy kahvesinden gece evine dönünce, bahçede karisile ötedenberi alâkadar olan Mevlut oğlu Ismail Kayahanı görmüş, aralarında bir kavga başlamıştır. Ismail Kayahan bıçakla saldırmış, Ismail Çavdar iki yara aldıktan sonra yerde bulunan bir kazmayı eline geçirmiş ve Ismail Kayahanı başından yaralıyarak öldürmüştür. Katil yakalanmıştır

Büyük bir şehir zengin bir Kanadalı olan **MADLEN** Lavrens in ortadan kaybolmasından dolayı korku ve dehşetin doğurabileceği bir kargaşalığa maruz kalmak tehlikesindedir.

HERKES BU

GAİP İZLER'İ

ARAMAKTADIR

Acaba Katl mi Olundu? Yoksa Kaçırıldı mı?

İşte **ŞARK** Sinemasında

Pek yakında anlıyacağınız sır budur

Türk musikisinin en büyük isimleri
MÜNİR NUREDDİN
SADETTİN KAYNAK
MÜZEYYEN SENAR
Büyük bir şark efsanesi olan
BİNBİRİNCİ GECE

Şaheserini nefis şarkılarla süslemişler ve ilâhi seslerile söylemişlerdir.

Bu filmde Balıkçı Osman taklitli mükâlemeleri konuşan
FERDİ TAYFUR
PERŞEMBE AKŞAMI
Yalnız **İPEK** Sinemasında

GÖL İNSANLARI

Yazan: Cemalettin Mahir

No: 14

Hamdi, sofranın kenarına elli kuruş bıraktı:

— Ben cabadan yaşamıya alışmamışım. İşte paranın üstü...

Altı lirayı katlayıp kuşağının arasına sokarken Ağazade Mustafa:

— Benim de hesabımı gör, dedi ben de yolcuyum kaptan!

Kurubacak Mehmetle Recep:

— Biz de gidiyoruz! Dediler.

İbrahim gülerek elini omuzu hizasında salladı:

— Anca beraber, kanca beraber... Madem hesap görülüyor... Bizim işi de bitiriver kaptan!..

Hamdi, işin böyle olacağını hiç beklemiyordu. Arkadaşlarının yüzüne Şerif ağadan daha hayretle baktı.

Kaptan:

— Demek söz birliği ettiniz, dedi, aferin Hamdi, aferin!

Mustafa derhal cevap verdi:

— Ben zaten baba ocağına gidecektim.

Hamdi düşünüyordu. Amelesiz kalırsa kaptanın işi bozulacaktı. Mavzerini hâlâ elinde tutmasına rağmen bu küçücük adam, beşinin karşısında pek kuvvetsizdi. Adeta homurdandı:

— Buna bozgunculuk derler Mustafa! Demine kadar böyle bir niyetin yoktu. Kaptan çakılı zamanında çekemezse zarar eder. Ekmeğini yedik.

İbrahim alay etti:

— Ne demiye gidersin kardeşlik? Sen ekmeğini yemedin mi?

— Ben buraya sizinle beraber gelmedim, bir başıma geldim, bir başıma gidiyorum.

— Sen bizden sonra geldin... Evvel gidemezsin. Gitmek iktiza ise önce biz gideriz.

Recep, ağlıyor gibi burnunu çekti:

— Sen kalırsan bizde kalırız Hamdi Efendi, yoksa hesabımızı görsünler.

Hamdi, arkadaşlarının bu geceden sonra nele kendisi giderse burada kalmıya artık cesaret edemediklerini anlıyamadı. Biraz düşündü. Kuşağının arasında sımsıkı tuttuğu tabancasını bırakarak yerine oturdu:

— İşte gitmiyorum, var mı bir diyeceğiniz?

Ötekiler uslu uslu otururken kaptan güldü:

— Domuz Çerkes bizimle alay etti ulan!.. Farkına bile varamadık. Para lâzımmış, domuza... Haydi içelim, doldur Hamdi.

Temmuz ayında bunlara verdiğinin üç mislini teklif etse amele bulmasına imkân olmadığından rahat bir nefes almıştı.

O gece arka arkaya içtiği halde kaptan bir türlü sarhoş olmadı.

Evvelâ Kurubacak, sonra Recep, daha sonra da Ağazade ile İbrahim yattılar.

Hamdi, Şerif ağa ile karşı karşıya kaldı.

Dışarıda rüzgâr çıkmıstı. Orman ve deniz uğulduyordu.

Kaptan ağır ağır:

— Divanelik ettin, dedi, bunların yanında böyle şey yapılır mı Hamdi? Ben sana malımı, işimi emanet etmişim. Bir çocuk yüzünden yaptığını beğendin mi?

— Ne yapalım kaptan, biz cahil adamlarız. Aklıma böyle hükmetti, böyle yaptım.

Az kalsın: "Kusura bakma!,, Diyecekti. Yumuşamak üzere olduğuna hayret ederek hemen sustu. İş bir kere çığırından çıkmıştı. Bugün değilse yarın, bir hafta on gün sonra, yahut çakıl işi bitince kaptan öcünü arıyacaktı. "Hırsız,, diye karakola verir. Ormanda ölüsünü bulsalar kanını, diyetini kim ister? Diz kapağına bir kurşun değse, ölünciye kadar sakat kal, sürün. Mahkeme adamın topallığını iyi etmez, fazla, fazla bir deynek parası alıverir.

Hamdi bunları süratle düşünerek ayağa kalktı:

— Bana müsaade kaptan!

— Ne o, yatıyor musun?

— Hayır, gidiyorum.

— Nereye gidiyorsun? Hani kalıyordun?

Hamdi, kabadayı, kabadayı cevap verdi:

— Erkek kısmı bir kere söyler... Gidiyorum, dedim, gideceğim!

Bulgaryalı İbrahim uyku arasında: "Kardeşlik!,, diye bir şeyler sayıklıyordu.

Hamdi, bunu işitmedi. Arkadaşlarını tamamiyle unutmuştu.

Kaptan yan gözle duvara dayalı mavzerine bakarak omuzlarını salladı:

— Ne yapalım, yalvaracak halimiz yok ya... Gidersen gidersin. Ecir değilsin!

Hamdi, elini tekrar kuşağının arasına tabancasının üstüne koymuştu. Geri geri yürüyerek Salihi götürdü götüreli hazırladığı çamaşır torbasını battaniyesiyle beraber duvarın dibinden aldı.

— Kal sağlıkla kaptan, hakkını helâl et!

Kaptan yumruklarını sofranın üstünden çekmiye cesaret edemiyordu:

— Helâl olsun, dedi, lâkin benden çok korkuyorsun.

— Korkarım, mavzeri iyi atarsın, keyif için adam vurursun.

Eşikte tekrar:

— Sağlıkla kaptan! Dedi.

Ay ışığını kalın bir bulut kapatmıştı.

Kenara sıçrıyarak yıkık duvarların arasından eğile eğile koştu. Yirmi, yirmi beş adım ilerde, çalıların arasına yattı.

Kulübenin açık kapısından toprağa sarı ışık vuruyordu.

Biraz sonra bu ışıkta sallanan bir gölge göründü.

Mavzeri elinde dışarı çıkan Şerif ağa bir müddet başını uzatarak ormanın hışırtılarını dinledi.

Nihayet Hamdinin arkasına saklandığı çalılığı geçip göle doğru, hızlı hızlı yürüdü.

Hamdi, kendi kendine:

— İyi düşünmüşüm, dedi, sandalla giderim zannetti.

Ayak sesleri uzaklaşıp işitilmez olunca kalktı.

Bu esnada göl istikametinden üst üste iki kurşun sesi duyuldu.

Hamdi, Bulgaryalı İbrahim gibi elini omuzu hizasında sallıyarak gülümsedi:

— Atarsın kaptan, ne yapalım, buraları sana bağışlamışlar!..

Rüzgâr, ağaçlarla beraber, karanlığı da koparıp sürüklemek, istiyormuş gibi, azgın azgın esmiye başlamıştı.

Tabancasını kuşağına sokup torbasının iplerini omuzuna taktı. Ormana girdi.

14 - 10 - 1939

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

8.00 Program
8.03 Haberler
8.18 Müzik (Pl.)
8.45 Yemek listesi
★
12.30 Program
12.33 Türkçe plâklar
12.50 Haberler
13.05 Türkçe plâklar
13.20 Müzik (Pl.)
★
18.00 Program
18.03 Müzik (Pl.)
18.30 Konuşma
18.45 Çiftçi saati
19.00 Koro
19.30 Haberler
19.45 Konuşma
19.50 Şarkılar
20.15 Radyo gazetesi
20.45 Radyo orkestrası
21.30 Konuşma
21.45 Meydan faslı
22.30 Haberler
22.45 Dans müzği (Pl.)
23.25 Kapanış

(İLÂN)

Kartal Tapu Sicil Muhafızlığından: Kartalın Çayırlar mevkiinde 204 No.lu bir kıta tarla Fetah zade Mehmel zevcesi Aliye nin vefatile evlâtları Ahmet ve Hüseyin ve Fatmaya intikal edeceğinden kadimen uhtelerinde olduğu iddia edilmiş ve bu yeri tapuda kaydı bulunmadığında senetsiz tasarrufata kıyasen mumelesi yapılacağından bu yer hakında tasarruf iddiasında bulunan varsa 12 Nisan 1941 cumartesi gününe kadar vesikai resmiyelerile ya bizzat veya musaddak vekillerinin Kartal tapu sicil muhafızlığına veyahut ayni günde saat 14 ten 15 e kadar mahallinde tahkikat yapacak tapu memuruna müracaat eylemeleri ilân olunur. 2394

İstanbul 4 üncü İcra Memurluğundan: 940/4427 numaralı dosyada mahcuz 317 lira kıymetinde muhtelif cins ve miktarda, Şekerleme, lokum, badem ezmesi, çikolata vesair açık artırma suretiyle 28-3-941 perşembe günü saat 12 - 14 de Tahtakalede Hasırcılarda 77 No. da satışa çıkarılacağı teklif olunan bedel muhammen kıymetinin % 75 şini bulmadığı takdirde günkü satış geri bırakılarak 31-3-941 pazartesi günü ayni saatte ve ayni yerde ikinci arttırma suretiyle satılacağı ilân olunur.

"Mesleki tahsil görmüş ve bilfiil çiftlik idare etmiş

Tecrübeli Ziraatciye

ihtiyaç vardır. Bu vasfı haiz ve kırk beş yaşını tecavüz etmemiş olanların evrakı müsbite suretlerile birlikte A. 434 rumuzu ile Gazete idarehanesine müracaatları.,,

KAYIP: Unkapanı nüfus memurluğundan aldığım ve Sultanahmet yabancı askerlik şubesinin terhis muamelem kayıtlı nüfus cüzdanımı kaybettim. Yenisini alacağımdan hükmü kalmamıştır. Bulup getirene beş lira hediye edeceğim. **Tahtakale Paçacı sokağı Bahçeli kahve No. 6 Mustafa oğlu Mahmut Özates 327 doğumlu.**

TEPEBAŞI DRAM KISMINDA
Bu akşam saat 20,30 da
HÜRRİYET APARTMANI
Yazan : Sedat Simavi
★ ★
İSTİKLÂL CAD. KOMEDİ KISMI
Bu akşam saat 20,30 da
DADI

BULMACA

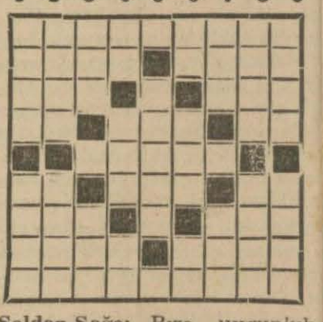

Soldan Sağa: Rıza, uyguluk 2 — Şair - Bir renk 3 — Bir havza - Tavlada kullanılır 4 — Lâhze - Bir müstemleke - Bir nota 5 — Koyun tüccarı 6 — Tok değil - Rütubet - Ayak 7 — Toplamak - Çift değil 8 — Ispirto - Süratli 9 — Istekler.

Yukarıdan Aşağı: 1 — Bir yarımada - Irani 2 — Kısa değil - Eşkiya güruhu 3 — Mevcut - Cezir değil 4 — Lâhze - Teknik - Ters okunursa: Sanat 5 — Suriyede bir şehir 6 — Bir renk - Zehir - Bir nota 7 — Bir hayvan - Eski bir Mısır şehri 8 — Bir göl - Beyoğlu 9 — Taramaktan emir - Bağlamak, nikâh.

★

EVVELKI BULMACA — Soldan Sağa: 1 — Eden - Pika 2 — Yere batan - 3 — Elim - Pala 4 — Rik - Kapan 5 — O - Koz 6 — Ertak - Baz 7 — Smel - Yele 8 — Kalabalık 9 — İnat - Saka.

HIKAYE

Doktorun Reçetesi

Dr. A. J. Kronin'den — Çeviren: Ha - Ça

Tıp cemiyetinin gürültülü bir içtimaından sonra rahat rahat oturmuş, dereden, tepeden konuşuyorduk. Livinston Karsvell adında biri, sobanın önüne gerilmiş, elleri arkasında ukalâlık taslamıya başladı:

— Hiç şüphe yok ki, tıbbi tedavinin esası ilimdir. Has ilim. XX inci asırda artık Kurunuvustaî mualece usulleriyle iyi bir netice elde edilmesi beklenemez. Artık üstünkörü bir şişe ilâç devri çoktan geçmiştir.

Bir soğukluk havası esti. Daha biraz evvel, hepimiz hastalarımıza şişe şişe ilâçlar dağıtmıştık. İhtiyar Cop söze karıştı:

— Belki doğru, belki yanlış. Fakat belki de biz âcizleri, siz yüksek ilim adamları tarafından hiç te tenezzül buyurulmıyacak acaip ilâçlar kullanıyoruz.

— Ne buyurudu?!

— Hiç.. Ben şu sırada yalnızca hususi bir ilâcı ve muayyen bir vakayı düşünüyordum.

Benim dükler'le, düşeslerle alış verişim yoktur. Jo, onu tanıdığım zaman sadece bir berber çırağı idi. Buna rağmen namuslu çocuktu. Ufaktefek, esmer, hareketli, serçe gibi bir şey.. Harp sıralarmda ona sık sık rastlardım, bastıbacaklığı yüzünden askere almamışlardı. Gelzaman, gitzaman, harp bitti; o, muayenehanenin tam karşısında bir berber dükkânı açmıştı. Nensi'yi işte bu dükkânda tanıdı. Nensi çok hoş, çok güzel kızdı dersem, doğrusu yalan söylemiş olmam. Üç ay sonra bir akşamdı. Jo muayenehaneme geldi, bitkin bir hali vardı.

— Ne haber, Jo? Nen var bugün?

Jo sinirli sinirli şapkasını evirip çeviriyordu:

— Hayır, hayır! Ona imkânı yok, açılamıyacağım dahi.. Söyliyemiyorum, doktor, nefesim yetişmiyor. Belki yüz kere tecrübe edeyim, dedim; mümkün değil, fenalıklar basıyor; o ise, o güzelliğiyle...

— Eh, peki, onu istemiyor musun aptal?

Jo, küçük dilini yutar gibi bir, "Oh!„ salıverdi.

— Haydi canım, nazlanma işte.. Söyle de bitiversin şu iş..,

— Yapamam doktor. Her haltı denedim. Hattâ viski ile açılmayı dahi. Para etmiyor, boş hepsi. Aptala döüyorum. (Ümitsizlik içindeydi), e geldim, doktor. Allah aşkına bir şeyler verin bana, sinirlerimi toplıyayım. Sizin elinizden her şey gelir, biliyorum ben..

Jo'ya mânidar bir göz attım:

— Ben de bir ilâç olduğunu mu işittin yoksa?

— Ya! Demek ki var! Kurbanın olayım, doktor..,

Uzunca bir sükût oldu. Nihayet büyük bir tereddüt içinde:

— Doğrusunu senden saklıyamıyacağım, dedim. Evet, var. Fakat... Ya işitilirse...,

— Kafamı kesseler söylemem doktor. Billahi söylemem.

— Yalnız otuz damlası kâfidir. Bir boks şampiyonunu bile yenersin Jo!.

— Hah, işte, tam bana göre, benim de istediğim budur.

Ona uzun uzun baktım, sonra yavaşça lâboratuarıma girdim, ilâcı karıştırdım.

— İç Jo. Yalnız işi hemen bitirmelisin, yoksa ilâcm tesiri geçer.

Jo titriyerek bir hamlede içti ve şapkasını kapar kapmaz dışarı fırladı.

Saat dokuza yakındı. Sokağa çıktığım zaman Jo'nun üzerime doğru koştuğunu gördüm. Yavaşça:

— Ne o, Jo? Söyliyebildin mi bari? Nefes nefese:

— Söylemek mi? diye kekeledi. Damarlarımda o fevkalâde ilâç bulundukça...

Doğru üzerine yürüdüm ve onu "evet!„ deyinceye kadar kucakladım. Gelecek ay evleniyoruz.

Bahar da bir serçe gibi ıslık çalaraktan uzaklaştı. —

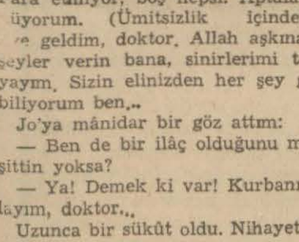

Evlendiler. Beş yıl hâdisesiz geçti. Daha sonraları dikkat etim, Jo'da eski neşe kalmamıştı. Nansi ise aksine daha iyi idi. Gözleri her zamankinden fazla parıldıyordu. Fakat sert bir parıldayış. Ve halinde gizli bir istihfaf okunuyor gibiydi. Günün birinde Jo'yu yakaladım:

— Nen var senin Jo? Bir derdin mi var?

Ağlıyacak gibi oldu:

— Mallen.. Mallen ile Nensi; diye kekeledi. Sonra da her şeyi anlattı: ten anlatılacak fazla bir şey de ktu. Maamafih!..

Birdenbire sertleştim:

— Böyle herifleri de ne diye evine sokarsın?

— Nensi gelmesini istiyor.

— Defet, gitsin.

Mallen'i tanırdım. Yarı serseriydi. İri, yarı, kavgacı, kalın sesli, işsiz, güçsüzdü. Daima para peşinde dolanırdı.

Jo, o ümitsiz, eski çekingen tavriyle:

— Evet.. Evet., Bir şeyler yapmalı, doktor.

Döndü, gerisin geriye yürümiye başladı. Artık eskisi gibi ıslık çalmıyordu. Ve ben de Mallen'in öyle kolay kolay kapı dışarı edilemiyeceğini biliyordum.

Bir hafta sonra Jo muayenehaneye damladı:

— Artık dayanamıyorum, doktor. Kendi evimde!.. Ben bir köşede otura yım da, o koca ayı karımla kırıştırsın, Buna can mı dayanır doktor!?.

Soğuk soğuk:

— İlâcını biliyorsun ya, vur tekmeyi gitsin.

— Yapamam, doktor. Elimden gelmez. Beni bir yumrukta pestile çevirir.

Birdenbire durakladı:

—Doktor! dedi. Az kalsın unutuyordum. Hani o sizin bana içirdiğiniz ilâç!.. Siz de söylemiştiniz ya, onu yutar yutmaz ben hakikaten bir boks şampiyonunu yere vurabilecek hale gelmiştim.

— Onu, dedim. Hayır, hayır.. Ben başımdan korkarım Jo. O tehlikeyi bir daha göze alamam ben..

Fakat Jo'nun yalvarmalarına, yürek ister, yine dayanamadım ve her şeyi göze alarak lâboratuara girdim. Döndüğüm zaman:

— Jo, hakikaten Nensi'yi seviyor musun' diye sordum.

— Evet, diye bağırdı. Gözleri bardağa dikilmişti.

— Bu seferki daha kuvvetli, Jo; çok daha kuvvetli.

★ ★

Bir yudumda içti ve ben daha bir adım atmadan o, sokağın yarısını boylamıştı. İtiraf etmeliyim ki, bu sefer ilâcının tesirinden doğrusu şüphedeydim. Onun için Jo'yu takip ettim ve arkasından evine daldım.

Sofadan her şey görülebiliyordu. Sobanın bir yanında Nensi, öbür yanında Mallen rahat rahat oturmuşlar, bira içiyorlardı. Jo içeri daldı. Nensi onu hiçe sayan bir tavırla:

— Sen misin Jo, dedi. Haydi, sen iyi çocuksundur, şuradan bize bir akşam gazetesi alıver.

Jo hiç oralı olmadı. Titriyordu. Yumruklarının sıkıldığını gördüm. Yavaş bir sesle:

— Haydi, çık evimden Mallen, dedi.

Mallen dudak büktü:

— Ehh.. Rahat bırak beni...

Birayı bir hamlede dikti. Jo, biraz daha hızlı:

— Çıkıyor musun, çıkmıyor musun?

Mallen kalın dudaklarını elinin tersiyle sildi, Nensi'ye şöyle bir göz attı:

— İşittin mi, neler söylüyor?

Ve küstah bir eda ile iskemlesine yaslandı ve yavaş yavaş sallanmıya başladı. Jo'nun onun suratına doğru bir yumruk savurmasiyle Mallen'in, iskemlenin, biranın topyekûn yere yuvarlanması bir oldu.

Mallen kötü bir bakışla ayağa kalktı. Kaşının üzerinden hafif bir kan sızıyordu:

— Ya, dedi. Demek.. Seni köstebek seni!..

Ve Jo'nun üzerine yürüdü. Jo, çıldırmış bir yaban kedisi gibi üzerine atıldı. Böyle şey görmemiştim. Mallen'i âdeta didik didik didikledi, vurdu, ısırdı, yumrukladı, nihayet müthiş bir gürültü ile yere yuvarlandılar; Jo üsteydi. Mallen'in gözleri dönmüştü, çenesi titriyordu. Jo göğsüne oturmuş, onun burnunu tanınmıyacak hale sokmakla meşguldü. Koşarak içeri girdim, Jo'yu tuttum:

— Kâfi, Jo. Yeter artık.

Jo, "Ben - Ben!..„ diye haykırdı ve yavaş yavaş ayağa kalkmıya çabalıyan Mallen'e:

— Defol, dedi. Çabuk dışarı. Sana öbür dünyayı yollatmadan defol, git!.

Mallen sendeliyerek kendini dışarıya dar attı. Kısa bir sükûttan sonra Nensi bir hayranlık çığlığı kopararak Jo'ya doğru koştu, boynuna atıldı:

— Jo, sevgilim! Hiç anlıyamamışım seni! Bilmiyorum ki... Fevklaâdesin Jo!..

— Peki, peki. Haydi kısa kes.. Bilmiyordun, öğrendin işte.. Sen iyi kızsındır, şimdi git te, gözüm için bir yakı al..

— Peki Jo, peki şekerim; şimdi.

Jo, benimle kapıya kadar geldi:

— Size nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum, doktor. Bana ne içirdiğinizi bilmiyorum amma, hani doğrusu fevkalâde bir ilâç.

Ona ne verdiğimi, işte o zaman söyledim.

★ ★

İhtiyar Cop susar susmaz, bir merak mırıltısı işitildi. Livinston Korsvell müstehzi: "Ehh, ne kullandmız bakalım, dedi. Her halde âzamî bir striknin dozudur.

Cop Jimi, piposunun küllerini temizlerken, yumuşak bir eda ile:

— Üç şey kullandım, dedi. Birincisi su. (Biraz sustu.) İkincisi suya renk vermek için bir parça yanmış şeker.

Sabırsızlıkla hep bir ağızdan:

— Eee, sonra?! diye bağırdık.

— Sonra da bahsettiğim ilâç. Onu daima kullanırım.

İhtiyar Cop neşesiyle güldü ve ilâve etti:

— Sadece itimat, inanç!..

Bulgaristanda Yağlar Vesika İle Satılacak

Sofya, 24 (A.A.) — "Stefani„ Bugünden itibaren Bulgaristanda bütün yağların satışı vesikaya tâbi olacaktır. Harbiye Nezareti, tekâlifi harbiye suretiyle köylülerden alınmış olan beygirlerin ziraat işerinde kullanılmak üzere iadelerini karar altına almıştır.

Yugoslavya Bir Pakt İmzalıyor

(Başı 1 incide)

da birinci kısmı bugün neşredilecek olan ve Almanya tarafından Yugoslavyaya yapılan teklifin "Times„ gazetesinin Belgraddaki muhabiri tarafından hülâsa edilerek verilmiş olmasıdır. Teklifin ikinci mahrem kısmını elde etmek için sarfedilen gayret bir netice vermemiştir. Birinci kısım şu hükûmleri ihtiva etmektedir: Esas üçlü paktın bütün vecibelerini ifa etmek mecburiyeti olmamak şartiyle Yugoslavyanın üçlü pakta iltihakı. Yugoslavyanın hudutları ve toprakları garanti edilecektir. Yugoslavyanın hudutları değişmiyecek ve üçlü pakta dahil devletlerin hepsi bu garantiye riayet edilmesini temin edecek - lerdir. Yugoslav toprakları üçlü paktı imza eden bütün devletlerin ordıları için gayri kabili tecavüz olacaktır. Yugoslavya, paktı imza eden devletlerin müşterek askerî hareket mecburiyetine ait hükümlerden istisna edilecektir.

Gizli tutulmak istenilen hüküm ler de şunlardır: Harpten sonra, Yugoslavyanın Akdeniz için beslediği emeller, yeni Avrupa prensiplerine tevfikan, tamamiyle nazarı itibare alınacaklardır. Protokol mucibince Yugoslavya harp ve sıhhiye malzemesinin şimal - den cenuba doğru başlıca demiryollarından geçmesine müsaade edecek ve bu nakliyatı kesmek veya kontrol etmek hakkına malik olamıyacaktır.

Yugoslavya kendi toprakların da mihver aleyhinde yapılacak faaliyetlere mâni olacaktır. Yugoslav millî iktısadiyatını Alman iktısadî sistemiyle hemahenk olacak şekilde islâh edecektir.

Yunanistanın vaziyeti

Londra, 24 (A.A.)— "Times„ gazetesinin muhabiri bildiriyor: Yunanistan, Almanya ile Yugoslavya arasında kararlaştırıldığı bildirilen şartları millî menfaatlerine müşayir addetmektedir. Çünkü bu maddelerin hükmü ile Yunanistanın bir düşmanına askerî yardım temin edilmektedir. Çok kısa bir zamanda Yunanistanın keyfiyeti Belgrada bir deklarasyonla bildirmesine intizar edilmektedir. Yunanlılar, bu suretle Italyanların Adriyatik deniz yolundan geçmiye mecbur olmadan Arnavutluk cephesini takviye edebileceklerini zannediyorlar.

Aleyhtarlık artıyor

Kahire, 24 (A. A.) — Yugoslavyadaki resmî İngiliz mahfillerinden gelen son haberler, bütün memlekette efkârı umumiyenin Almanya ile herhangi bir muahede imzalanmasına karşı mevcut aleyhdarlığın gittikçe kuvvetlenmekte olduğunu göstermektedir. Bilhassa ordu bu fikirdedir. Mevzuubahsolduğu şekilde bir anlaşmanın Yugoslav menfaatlerine mugayir olduğu pek haklı olarak tebarüz ettirilmektedir.

Hariçteki Yugoslavlar

Auckland, 24 (A.A.) — Ekserisi Hırvatlardan mürekkep olan yeni Zelândadaki Yugoslavlar, Kral Naibi Prens Paul'a bir telgraf göndererek mihvere metanetle karşı koymasını ısrarla talep etmişlerdir. Telgrafta deniliyor ki: "Yugoslavyanın istiklâli ve şerefini korumanızı istiyoruz.„

Alman ajansının tekzibi

Belgrad, 24 (A.A.) — "D.N.B.„ Selâhiyettar Yugoslav menbaından bildirildiğine göre, Belgradda kargaşalıklar çıktığı, nümayişler yapıldığı ve bazı yüksek idare ve polis memurlarının istifa ettikleri hakkında işaa edilen haberler esassızdır. Alman elçiliği önünde nümayişler yapıldığı hakkındaki haber de hem Yugoslavlar hem de Almanlar tarafından yalanlanmaktadır.

Radyo gazetesinin verdiği malûmat

Ankara, 24 (Radyo gazetesi) — Yugoslavyanın vaziyeti gittikçe tavazzuh etmektedir. Belgraddan verilen bir habere göre, Yugoslavya Başvekili ile Hariciye Nazırı varılan anlaşmayı imzalamak üzere Almanyaya gidiyorlar. Reuter'in bildirdiğine göre, nazırlar bu akşam Viyanaya hareket edeceklerdir.

Londra radyosunun bildirdiğine göre, Almanya ile Yugoslavya arasında biri gizli diğeri alenî olarak iki anlaşma imzalanacaktır. Gizli anlaşmada Yugoslavyadan malzeme geçirmek için kayıtlar olacakmış. Maamafih, hâsıl olan anlaşma hakkında henüz sarih bir şey bilinmiyor.

Hükûmet bu kararı verirken gerek memleket içinde gerek dışında epeyce mücadele ve hâdiseler olmuştur. Ordu, alelûmum anlaşmıya taraftar olmamış, Hırvatlar tamamen taraftar, Sırplar da ekseriyetle aleyhtar davranmışlardır. Maamafih, henüz buhranın tamamiyle zail olmadığı gelen haberlerden anlaşılıyor. Ancak kabine buhranı halledilmiş, Adliye Nazırı istifasını geri almış diğer iki münhal nezarete de birer kişi tayin olunmuştur.

Reuter'e göre, pakt yarın (Bugün) öğle üstü yine Viyanada imzalanacaktır.

Bu paktın Bulgaristan ve Romanyanınkine benzemiyeceği, daha hafif şartları ihtiva edeceği, hattâ Yugoslavyanın topraklarından Alman askerleri bile geçiremiyeceği söyleniyor. Yalnız Yugoslavya, Almanyanın iktısadî hegemonyasını kabul etmekte, matbuatına mihver lehinde bir çehre vermektedir. Bununla beraber, Almanların bununla iktifa etmiyerek ilerde daha ağır basacakları ve diğer devletler gibi, Yugoslavyayı da hegemonyaları altına alacakları muhakkaktır.

Hadiseler ve Sovyetler

Bu meselede Sovyetlerin takip ettiği siyasetin mahiyeti ne olabilir?

Sovyetlerin asker geçmemek üzere Belgrada mihvere girmeyi tavsiye ettiği teeyyüt etmemiş ise de Sovyetler bu haberi de henüz tekzip etmemiştir ve hâlâ da susuyorlar.

Hattâ Sovyet radyosu, dün akşam bir haftalık vukuatı hülâsa ederken Yugoslavya bahsine hiç temas bile etmemiştir. Fakat bu hülâsada, Amerika ve Ingiltereye karşı daha sempatik bir lisan kullanılmıştır. Meselâ, radyo Atlantik deniz harbinden bahsederken herhalde bu mesele de pek yakında İngiltere lehine halledilecektir,, demiştir.

Yugoslavya meselesinin esrarengiz olan diğer bir safhası da eski Başvekil Stoyadinoviçin vazi yetidir. Stoyadinoviç, hararetli Alman taraftarıdır. Yugoslavya bir taraftan üçlü pakta girerken diğer taraftan Yugoslavyada Alman taraftarlığı siyasetinin temelini kuran ve bu siyasetin en har taraftarı bulunan bir adamı mem leketten atmaları çok mânalıdır.

Bu, olsa olsa kabinenin, evvelce bu adamın kurduğu siyaseti takibe mecbur kalmaları karşısında bu siyaseti tesis eden şahsiyetin serbest kalmasını arzu etmemiş olmalarıdır.

Molotof, Matsuoka İle Görüştü

(Başı 1 incide)

ne Sibirya yoluyla dönecektir. Binaenalhy, kendisinin Berlin ve Romadan sonra Londra ve Vaşingtona gideceği hakkındaki haberler asılsızdır.

Matsuokanın Avrupaya gelince yaptığı beyanat, Mihver beyanatının neşriyatiyle taban tabana zıttır. Çünkü nazır bu beyanatında, Berlin ve Roma seyahatinde hususî bir gayem yokur, esas maksadım, Nazi ve Fasist ricaliyle tanışmaktır, demiştir.

Maamafih Matsuokayı Uzak şarktan Berline getiren asıl sebepler, Berlin mülâkatından sonra anlaşılacaktır.

Son Sovyet Teminatı Etrafında

(Başı 1 incide)

ni müdafaada tamamiyle serbest bırakacağını temin eylemiştir. İngiliz mahfilleri bu habere verilecek tefsirde çok muhteriz gözükmüşlerdir. Nikbinler bunu, Almanyanın Balkanlardaki hareketlerinden muğber olan Rusyanın vaziyetinde bir değişiklik alâmeti olarak ileri sürmüşlerdir. Fakat umumiyet itibariyle İngiliz mahfillerinin umumî telâkkisi şudur: Moskova, Almanya ile her türlü ihtilâftan içtinap yolunda bugüne kadar aldığı vaziyeti değiştirecek hiçbir şey yapmıyacaktır.

Çok emin bazı bitaraf kaynaklara gelen haberler, bu noktai nazarı teyit edecek mahiyettedir. Bu haberlere göre, Almanya Yunanistanı yola getirmek işini İtalyaya bırakarak kendi ordularını en kısa bir zamanda boğazları tutmak üzere Türkiye üzerine saldırmayı düşünmüştür. Bu tasavvurdan haberdar olan Rusya, az çok hayatî addettiği bir mıntakanın yakınlarına harbin yayılmasını önlemek için, azamî seyi yapmıya karar vermiştir. İşte Rusyanın Ankaradaki tesebbüsünü bu bakımdan mütalâa etmek gerektir. Rusyanın fikri şu olabilir: Almanyayı, Türkiyeye taarruz etmeden evvel Yunanistan üzerine yürümiye mecbur etmek. Bu suretle Almanya, taliini bir yerine, iki yerde tehlikeye koymuş olacaktır. Eğer hakikat bu ise, Yunanistan bugün her zamandan ziyade tehdit diliyor demektir. Her halde Türkiye ciddî endişelerden kurtulmuştur.

Erenköyünde Zihni Paşa Köşkü Yandı

Erenköyünde Tüccarbası sokağında Zihni paşanın 22 odalı köşkünden dün gece yarısına doğru bir yangın çıkmış ve mezkûr köşkî tamamen yandıktan sonra yangın söndürülmüştür. Yangının neden çıktığı tahkik edilmektedir.

Berline Yeni Bir İngiliz Hava Akını

(Başı 1 incide)

da bulunan topraklarda muhtelif hedeflere karşı da daha küçük mikyasta hücumlar yapılmıştır. Bu hücumların bazılarından bilhassa muvaffakıyetli neticeler alındığı anlaşılmıştır. Den Helder deniz üssünde çıkan bir yangın İngiliz sahillerinden hâlâ görülmektedir. Bu harekâta iştirak eden tayyarelerimizden biri üssüne dönmemiştir. Holanda sahilleri açıklarında düşman gemilerine karşı yapılan hücumlara iştirak eden sahil muhafaza teşkilâtına mensup tayyarelerden de ikisi üslerine dönmemişlerdir.

Berline 10 binden fazla yangın bombası atıldı

Londra, 24 .A.A.) — Cumartesi gecesi İngiliz hava kuvvetlerinin Berline yaptığı akın esnasında 10 binden fazla yangın bombasiyle yüksek infilâklı birçok bombalar atılmıştır. Bu akına birçok Polonyalı tayyareci de iştirak etmiştir.

Almanlara göre

Kiel, 24 (A.A.) — "D.N.B.„ Dün gece Kiel üzerinde müteaddit düşman tayyaresi görülmüştür. Tayyare dafi bataryalarının sıhhatli atesi sayesinde düşman tayyarelerinin yarısı sehre yaklaşmadan püskürtülmüştür. Sehrin meskûn mahalleleriyle boş arazisi üzerine birkaç infilâk ve yangın bombası düşmüştür. Evlerden biri yıkılmıştır. Yangın bombalarının çıkardığı yangınlar hemen söndürülmüştür. Sivil halk arasında birkaç ölü ve yaralı vardır. Şehrin yakınlarına da düşman tarafından müteaddit infilâk ve yangın bombaları atılmıştır. Birkaç ev hasara uğramıştır.

İstilâ limanlarına karşı

Londra, 24 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerinin dün gece istilâ sahillerine karşı şiddetli, fakat kısa bir hücum yaptıkları zannedilmektedir. Büyük çapta bombaların infilâkından çıkan sesler İngilterenin cenubu şarki sahilinden işitilmiştir. Calais mıntakasındaki hedeflerin bombardıman edildiği sanılmaktadır.

Alman resmî tebliği

Berlin, 24 (A. A.) — Başkumandanlığın tebliği:

Şimalî Atlasta harekâtta bulunan denizaltıları 27.500 tonluk düşman ticaret vapuru ve ezcümle bir petrol gemisi batırmışlardır. Keşif tayyareleri Orcade ve Feroe adaları açıklarında ceman 200 tonluk iki küçük ticaret vapuru batırmışlardır. Shetland adaları deniz bölgesinde 6.000 tonluk silâhlı bir silebe tayyareler tarafından muvaffakıyetle hücum edilmiştir.

23 akşamı Holanda sahiline hücum eden üç düşman bombardıman tayyaresinden 2 "Bristol Blenheim„ avcılarımız tarafından düşürülmüştür. Düşman bu gece Şimali Almanya üzerine bir akın yapmış ve Alman hükûmet merkezini bombardıman etmiştir. Berlinin muhtelif mahallelerine yüksekten yangın ve infilâk bombaları atılmıştır. Bombalar bazı mahallelerde çatı aralarında yangınlar çıkarmıştır. Askerî hasar vukubulmamıştır. Sığınakların dışında bulunan bir kaç sivil ölmüş, bazı siviller yaralanmıştır. Duşman, Akdenizde düşürülen dört avcıdan başka, 3 tayyare daha kaybetmiştir. 6 Alman tayyaresi üslerine dönmemiştir.

İngiltere üzerinde

Londra, 24 (A.A.) — Hava ve Dahili Emniyet Nezaretlerinin tebliği: Dün gece İngiltere üzerinde az düşman tayyaresi faaliyette bulunmuştur. Şarkî İngiltere üzerine birkaç bomba düşmüşse de, birkaç evi hasara uğratmıştır. Birkaç kişi ölmüş ve yaralanmıştır.

Malta üzerinde 9 Alman tayyaresi düşürüldü

Kahire, 24 (A.A.) — Hava karargâhının tebliği: Avcı tayyarelerinin refakatinde uçan bir - çok Alman bombardıman tayyaresi, dün Maltaya hücum etmiştir. Avcılarımız düşmana hücum ederek en az dokuz tane "Yunkers 87„ tayyaresi düşürmüşlerdir. Diğer 4 düşman tayyaresi de dafi bataryaları tarafından tahrip edilmiştir. Düşman bombardımanı pek az hasar yapmıştır.

★

Berlin, 24 (A.A.) — "Tebliğ„ Akdenizde, Alman tayyareleri beheri takriben 6.000 tonluk iki İngiliz şilebine hücum etmişlerdir. Bunlardan biri petrol gemisidir. Bu sarnıç gemisinin batmak üzere olduğu görülmüştür. İkinci silep ciddi hasara uğrıyarak olduğu yerde kalmıştır. La Valetta limanına iki tesirli taarruz yapılmıştır. 5 büyük ve epeyce en büyük capta ağır bombalar isabet etmitsir. Bir hafif kruvazöre üc tam isabet kaydedilmiştir. Tayyarelerimizle işbirliği yapan İtalyan avcıları 4 "Hurricane„ tayyaresi düşürmüşlerdir.

Yurdda Konferanslar

(Başı 1 incide)

Öğleden sonra Parti salonunda toplanmış olan kalabalık bir halk kütlesi önünde vermiş olduğu bir konferansta Bingöl mebusu Feridun Fikri, karşısında bulunulan dünya vaziyetini izah eylemiş ve Türk milletinin başta Millî Şef İnönü olduğu halde yurduna ve istiklâline karşı tevcih edilecek herhangi bir hareketi en şiddetli bir surette karsılamaya karar vermiş bulunduğunu kaydeylemiştir.

Hatip sözlerini bitirirken bütün milletçe Millî Şef'e ve Türk ordusuna karşı duyulan sarsılmaz inancı bir defa daha tebarüz ettirmiş ve bu sözleri halkın içten ve coşkun tezahürleriyle karşılanmıştır.

Tokatlıların heyecanı

Tokat, 24 (A. A.) — Ankara Halkevi başkanı ve İçel mebusu Celâl Güven dün cümhuriyet meydanında binlerce Tokatlının, Parti ve Halkevleri mensuplarının huzurunda dünyanın bugünkü siyasî ve askerî vaziyeti karşısında Türkiyenin durumu hakkında bir konferans vermiştir.

Halk bu konferansın mevzuu ile çok yakından alâkadar olmuş, hatibin verdiği izahlara karşı derin bir heyecanla mukabele ederek şeref ve istiklâl mücadelesinde Millî Şefin emir ve kumandasında istenildiği gibi can ve malını fedadan asla çekinmiyeceğini tebarüz ettirmistir. Hatip sözünü her türlü vatan mücadelesinde daima ön safı işgal etmiş olan Tokatlıların, vatanımıza karsı tecavüz edenlere lâzım gelen Tokatları indirmek hususunda ders almaya ihtiyacı olmadığını söyliyerek bitirmistir.

Niğde ve Diyarbakırda

Niğde, 24 (A. A.) — Şehrimize gelen Parti Müfettişi Aydın mebusu Agâh Sırrı Levend tarafından dün burada dünya ahvali ve Türk milletinin bu ahval karşısındaki durumu hakkında Halkevinde verilen konferans salonları dolduran halk tarafından büyük alâka ile dinlenmiştir. Hitabenin millî birlik ve Millî Şefe bağlılık mevzularına temas eden kısımları coşkun tezahürata sebep teşkil etmiştir.

★

Diyarıbakır, 24 (A. A.) — Konya mebusu Ali Rıza Tören dün burada Halkevi konferans salonunda cihan harbinin aldığı son vaziyet karşısında milletçe aldığımız karar ve hükûmetimizin takip etmekte olduğu siyaset etrafında bir konferans vermiştir.

"Hava Zırhlısı„

(Başı 1 incide)

hur "Uçan kale„ leri imal etmiş olan fabrikalar tarafından yapılan bu tayyare, 18 ton bomba taşıyabilecek ve Atlantiği geçerek bombalarını attıktan sonra yeniden benzin almıya muhtaç olmadan Amerikaya dönebilecektir. Tayyarenin mürettebatı on kişidir. Tayyarede bütün tecavüz ve müdafaa silâhları vardır. Tayyarenin ehemmiyetli kısımları hücumlara mukavemet edebilecek kuvvetli zırh tabakaları ile kaplanmıştır. Sür'ati pek fazla olmayıp saatte 200 mili bulmaktadır. Fakat kuvveti sür'at azlığını kolayca telâfi edecektir.

Almanların hedefi

Londra, 24 (A.A.) — "Reuter„ in havacılık muhabiri bildiriyor: Hava harbinin bugünkü safhasında Almanların taktiği, gemiler üzerine hücumlar ve ayni zamanda İngiliz limanlarına mütevecih büyük şiddette taarruzlardır. Havanın muhtemel değişmesini beklemeden, Almanlar, Amerikan levazımının sandıklarından çıkarılmasından evvel tahribini temin teşebbüsü ile geceleri 200 ilâ 500 tayyareden mürekkep teşekküller göndermek suretiyle hücumlarının temposunu hızlaştırmaktadır. Almanların acele etmesindeki diğer bir sebep de, israf ve yorgunluk dolayısiyle taarruzun şiddetinin tükenmesinden evvel Alman hava kuvvetlerinin esaslı neticeler elde edebilmesidir.

Fakat nihaî muvaffakıyet, ancak Alman hava kuvvetlerinin ordu harekâtına müzaheret olan esas rolünü yeniden ne dereceye kadar oynamıya muktedir olduğunun müşahedesi ile ölçülebilecektir. Alman hava kuvvetlerinin, müstakil bir silâh olarak zaafları geçen yaz Ingiltereye karşı hücumlarda birçok tayyarelerin harcanması ile ve hattâ kışın sivil hedeflerin bombardımanı ile sabit olmuştur.

Hâlen limanlara ve denizyollarına karşı yapılan taarruz bahsinde, Ingilizler, ihtiyatkâr bir iti mat hattı hareketi müşahede etmektedir. Bilhassa şundan dolayı ki Almanların, propagandalarında denizde, karada ve havalar da hakiki veya muhayyel muvaffakiyetlerinin âzamisini kullanmıya çalıştıkları bâriz bulunmaktadır.

Ingiliz hava kuvvetleri ise, bu esnada, metodik bir surette projelerini yapmakta ve gündüz ve gece hücumlarında bombalarını muktesit fakat müessir bir tarzda kullanmaktadır.

Yunanistanın İstiklâl Yıldönümü

Büyük Bir Şevk İçinde Tes'it Edildi

Atina, 24 (A. A.) — Yunanistanda istiklâl yıl dönümü büyük bir şevk içinde tesit edilmiştir. Atinada on binden fazla genç, meçhul askerin âbidesi önünde tezahüratta bulunmuşlardır.

Atina belediyesi, devlet merkezinin başlıca caddelerinden birine Roosevelt adının verilmesini kararlaştırmıştır.

Harp vaziyeti

Atina, 24 (A. A.) — "Tebliğ„: Düşmanın Viyosa (Aos) nehiri mıntakasında yaptığı bir hücum geri püskürtülmüş ve düşmana çok ağır zayiat verdirilmiştir. Emniyet nezaretinin tebliğinde de, düşman tayyarelerinin Preveze, Liksuri ve Moranın garbinde küçük bir kasabaya hücum ettikleri ve zayiat ve hasar da az olduğu bildirilmektedir.

Ingiliz tebliği

Kahire, 24 (A. A.) — "Tebliğ„: Arnavutluktaki İngiliz hava kuvvetlerine mensup tayyareler dün Berat üzerine büyük muvaffakıyetle neticelenen bir akın yapmıştır. Berat uçuş sahasına ve dağınık vaziyette bulunan düşman tayyarelerine bir çok bombalar isabet etmiştir. Bu tayyarelerden en az ikisi tamamiyle tahrip edilmiştir. Diğer bazı tayyarelerin hasara uğradığı ve parçaların epeyce yükseklere fırladığı görülmüştür. Avcılarımız ayni mıntakada "C. 50„ tipinde İtalyan avcı tayyarelerine rastlıyarak iki tanesini muhakkak surette düşürmüşlar, bir çoğunu da ciddî hasara uğratmışlardır. İki "C. 50„ tayyaresi de Berat hava meydanına yapılan hücum esnasında yerde tahrip edilmiştir.

Afrika Harbi

(Başı 1 incide)

dır. Huduttan 140 kilometre ileride yeni bir mevki zaptedilmiştir.

Somalideki muvaffakıyet

Son haberlere göre, İngiliz Somalisinde Marda geçidi de zaptedilmiştir. Burada yapılan harekât bu mıntakada muhtelif kolları üzerinden harekâtta bulunan İngiliz kuvvetlerinin birbirleriyle iltisak peyda etmeleri maksadına matuf idi.

En son dakikada aldığımız bir haberde bu irtibat ta temin edilmistir. İngiliz Somalisi halen İngiliz kontrolü altında olup Haregisa - Berbera yolu da açıktır. Artık Harrar'a karşı harekete geçilmesi için kısa bir zaman kalmıştır, demektir.

Ingiliz tebliğleri

Kahire, 24 (A.A.) — Umumî karargâhın tebliği:

TRABLUS'da: Değişiklik yoktur.

ERİTRE'de: Düşman tarafından yapılan yedi mukabil taarruz düşmana ağır zayiat verdirilerek tardedilmiş ve kıtalarımız Keren mıntakasında ileri hareketlerine devam etmişlerdir.

HABEŞİSTAN'da: Habeş vatanperverlerinin faaliyeti memnuniyet verici bir tarzda inkişaf etmektedir.

Daha cenupta; Habeşistanda umumî ileri hareketimiz terakki etmektedir.

Roma, 24 (A.A.) — Umumî karargâhın tebliği

Şarki Afrikada düşman, 22 Mart gecesi ve 23 Mart sabahı Keren mıntakasındaki taarruzlarını yenilemis ise de her taraftaazim zayiata ducar edilmek suretiyle püskürtülmüştür. Düşmandan elimize Lejyon Etranger'in bir bayrağı geçmiştir.

★

Kahire, 24 (A.A.) — "Tebliğ. Habeşistanda Cenubî Afrika kuvvetlerine mensup tayyareler düşman münakalâtına karşı şiddetli bombardımanlar yapmıştır. Diredaua'dan Edaoua'ya giden bir isae trenine Ursa'da bir çok tam isabetler kaydedilmistir Miesso ile Avas'ta diğer trenler hücum edilmistir. Bu trenlerde birindcki müteaddit marşandiz vagonları meyilli bir yerde devrilmis olarak görülmüştür. Addis - Abeba yakınlarında Matahara'da 20 otomobil ve bazı askerî kıtalar mitralyöz atesine tutulmuştur. İngiliz Somalisinde pilotlar Zeila'da pek çok yerlinin ellerinde beyaz bayrakla gelladıklarını görmüslerdir.

SANİN

Dünyanın En Mükemmel Diş Macunudur.

Maliye Vekâletinden:

Dantelsiz Bir Kuruşlukların Tedavülden Kaldırılması Hakkında İlân

Dantelsiz bir kuruşlukların yerine dantelli bir kuruşluklar darp ve piyasaya kâfi miktarda çıkarılmış olduğundan dantelsiz bir kuruşlukların 31 Mart 941 tarihinden sonra tedavülden kaldırılması kararlaştırılmıştır. Dantelsiz bir kuruşluklar 1 Nisan 941 tarihinden itibaren artık tedavül etmiyecek ve bu tarihten itibaren ancak bir sene müddetle yalnız malsandıklarile Cümhuriyet Merkez Bankası şubelerince ve Cümhuriyet Merkez Bankası şubesi bulunmıyan yerlerde Ziraat Bankası şubelerince kabul edilebilecektir.

Elinde dantelsiz bir kuruşluk bulunanların bunları malsandıklarile Cümhuriyet Merkez ve Ziraat Bankaları şubelerine tebdil ettirmeleri ilân olunur.

"9035„ "12523„

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ

ZİRAAT BANKAS

Kuruluş Tarihi : 1888

Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası

Şube ve Ajans adedi : 265

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	"	500	"	2.000	"
4	"	250	"	1.000	"
40	"	100	"	4.000	"
100	"	50	"	5.000	"
120	"	40	"	4.800	"
160	"	20	"	3.200	"

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Eylûl, 11 Birincikânun, 11 Mart ve 11 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Gayri Menkul Satış İlânı

Beyoğul Dördüncü Sulh Hukuk Mahkemesinden: 939/164

Terekesine mahkemece el konulup tasfiyesine karar verilen ölü Maksut Nişastaciyan uhdesinde bulunan Şişli Halaskârgazi caddesinde yeni 301/303 numaralı apartımanın yüzde on hissesi açık arttırma suretiyle 29/4/941 tarihine müsadif Salı günü saat 10 da satılacaktır. Arttırma yüzde yetmiş beşi bulmadığı takdirde ikinci arttırması 10/5/1941 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 10 da icra edilecektir. Tamamının kıymeti 80.000 lira olup satılan hissenin miktarı kıymeti 8,000 liradır. Dellâliye resmi, ihale pulu, yirmi senelik taviz bedeli ve kadastro harcı müşterisine ait olup satış gününe kadar vergiler terekeye aittir. Arttırmaya girebilmek için yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

TAFSİLÂT: Mezkûr apartıman bir zemin katı ile üzerinde üç kat ve üstü taraça olmak üzere bir de çatı katı vardır.

Zemin katında cephede bir dükkân bir cephe kapısı ve bahçe kapısından girildikte binaya ait solda antre ve antrenin solunda bir kapıcı odası bir mutfak iki oda bir çamaşırhane bir helâ iki dolap bir odunluk mevcut olup birinci kata çıkan ayrı bir merdiveni vardır. Keza antrenin sağ tarafında ayrıca bir kapıcı odası vardır. Ve methalleri bahçede olmak üzere altı adet odunluk vardır. Birinci katta tramvay caddesine bakan bir numaralı daire mevcut olup yedi oda bir mutfak iki helâ bir kiler bir banyoyu havidir. Bahçe cihetinde dört oda bir mutfak bir banyo ve bir helâyı havi 2 No. lu daire vardır. İkinci katta tramvay cihetinde 3 ve bahçe cihetinde 4 No. lu daireler mevcut olup 3 No. lu daire 1 No. lu dairenin ayni 4 No. lu daire 2 No. lu nun aynidir. Üçüncü kat cadde cihetinde 5 ve bahçe tarafında 6 No. lu daireler vardır. 5 No. lu daire 1 No. lu dairenin ayni ise de bir oda fazladır. 6 No. lu daire 2 No. lu dairenin aynidir. Çatı katında 8 oda bir çamaşırhane bir helâ kapalı bir taraça önünde açık bir taraça vardır. Bahçe cihetindeki iki oda bir çamaşırhane ve bir taraçadan mürekkep bir kısım olup buradan demir merdivenle çatı katı üzerine çıkılır. Binanın arkası bahçe olup arka sokağa cephesi vardır. Elektrik, terkos, havagazı tesisatı vardır.

İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle yirmi gün içinde mahkemeye bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapo sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır. Bundan başka mezkûr gayri menkuller kendisine ihale olunan alıcı tarafından derhal veya kanuni müddeti içinde satış bedeli ile dellâliye resmi, ihale pulları, yirmi senelik vakıf taviz bedeli tutarı ve kadastro masrafı mahkeme veznesine yatırılması şarttır. Yatırılmadığı takdirde İcra ve İflâs kanununun 131, 132, 133 üncü maddeleri ahkâmı tatbik olunacaktır.

İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk mahkemesine müracaat etmeleri ve gezmek istiyenlerin apartıman kapıcısına müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (3876)

Sahip ve Neşriyat müdürü: Emin Uzman. Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. TAN Matbaası

ÇOCUĞUNUZA VERECEĞİNİZ EN GÜZEL HEDİYE

Çocuk Ansiklopedisi

Her Çocuk babası, çocuğuna kıymetli bir hediye vermek ister. Fakat bu hediyeyi seçmekte güçlük çeker. Biz, sizi bu müşkülden kurtarıyoruz ve çocuğunuza bir Çocuk Ansiklopedisi hediye etmenizi tavsiye ediyoruz:

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğun mektepte mektep dışında, hattâ mektepten sonra muhtaç olduğu en kıymetli eserdir.

Çünkü: Her hediye kırılıp kaybolabilir, veyahut unutulabilir. Fakat Çocuk Ansiklopedisi, çocuğun hayatı üzerinde tesir yapacak ve bütün hayatınca iz bırakacak bir eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi bünü dünya çocuklarına yılbaşı ve bayram hediyesi olarak en çok verilen eserdir.

Çünkü: Çocuk Ansiklopedisi çocuğunuza faydalı ve bilgili bir arkadaş vazifesini görür. Ona boş saatlerinde hocalık ve arkadaşlık eder.

Çocuk Ansiklopedisi iki ciltlir. Mükemmel şekilde teclit edilmiş olarak iki cildi birden (7) liradır.

Talebe ve muallimlere tenzilâtlı (6) liraya verilir.

TAN Neşriyat Evi
Istanbul

Adres: İstanbulda TAN Matbaası

OSMANLI BANKASI

31 ILKTEŞRIN 1940 TARIHINDEKI VAZIYET

AKTİF

	İsterlin	Ş.	P.
Hisse senetlerinin ödenmesi istenmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve bankalarda bulunan paralar	6.579.719	5	3
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	1.405.000	—	—
Tahsil olunacak senetler	7.977.906	2	1
Cüzdanda bulunan kıymetler	1.976.577	15	10
Borçlu carî hesaplar	7.049.106	16	1
Rehin mukabilinde avanslar	2.617.032	11	4
Kabul yolile borçlular	612.299	19	2
Gayri menkul mallar ve mobilya	580.540	17	—
Müteferrik	137.862	14	4
	33.936.046	1	1

PASİF

	İsterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ayrılan ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Tedavülde bulunan banknotlar	340.031	1	2
Görüldüğünde ödenecek senetler ve vadeli senetler	174.020	17	11
Alacaklı carî hesaplar	20.254.701	2	—
Vadeli bonolar ve carı hesaplar	919.322	9	5
Kabuller	612.299	19	2
Müteferrik	385.670	11	5
	33.936.046	1	1

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur
Umum Muhasebe Şef Muavini
A. A. MAYER

Türkiye Umum Müdürü
PH. GARELLI

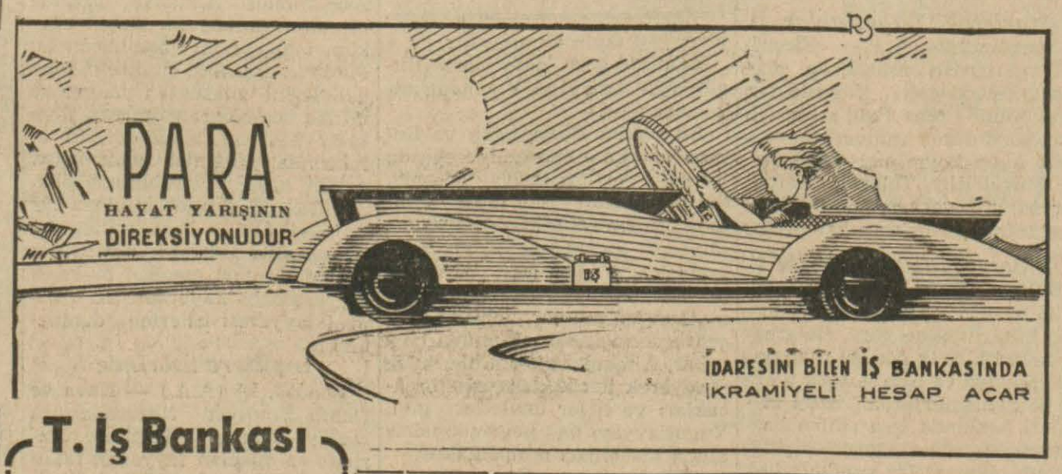

T. İş Bankası

Küçük Tasarruf Hesapları 1941

İKRAMİYE PLÂNI

Keşideler 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1	adet	2000	Liralık	=2000.—Lira
3	„	1000	„	=3000.— „
2	„	750	„	=1500.— „
4	„	500	„	=2000.— „
8	„	250	„	=2000. „
35	„	100	„	=3500.— „
80	„	50	„	=4000.— „
300	„	20	„	=6000.— „

İHTİRA İLÂNI

"Mitralyözler için pervane şaftına merbut idare tertibatı„ hakkında alınmış olan 29/12/931 günlü ve 1309 sayılı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzere ahere devrüferağ veya icar edileceğinden talip olanların Galatada, İktısat Hanında, Robert Ferri'ye müracaatları ilân olunur.

İst. İkinci Ticaret Mahkemesinden: İstanbul asliye mahkemesi ikinci ticaret dairesinden: Şifahî bir satış akdi ile Hami Dayıgil tarafından ihzar olunan barsakların alıcısı bulunan Leon Faraci ve Maks Roza aralarında çıkan ihtilâf üzerine alıcısı tarafından tesellüm edilmemesinden dolayı ticaret kanununun 712 ve 713 ncü maddelerine göre açık arttırma ile satılmasına karar verildiğinden (12772) asorti barsakların birinci arttırması 1-4-941 salı günü saat 9 da ve sürülen pey muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmadığı takdirde ikinci arttırması 7-4-941 Pazartesi günü saat 9 da yapılacağından talip olanların yazılı gün ve saatlerde barsakların bulunduğu Çakmakçılarda büyük yeni hanına gelmeleri ilân olunur.

Hukuk Istılahları

Babıâlide İKBAL; Beyazıtta Milliyet Kitabevlerinde bulunur.

[Fiyatı Bir Liradır]

İstanbul İkinci İflâs Memurluğundan: Müflis Gözem Eskenazi Negrin Limited Şirketinin konkurdato müzakeresi için alacaklıların 28-3-941 Cuma günü saat 16 da dairede hazır bulunmaları ilân olunur. (3863)

PERDE VE SAHNE

Aylık

Sinema ve Tiyatro

Mecmuası

Çıkaran: Nire Ertuğrol

1 Nisanda Çıkıyor.

KAYIP: 25/2/941 tarihli 5981 makbuz numaralı ve 941/2184 sicil numaralı tayfa cüzdanımı zayi ettim, yeni çıkaracağımdan eskisinin hükmü kalmamıştır.

Sari oğlu Mustafa

TAN Gazetesi

İlân Fiyatları

	Krş.
Başlık maktu olarak	*750*
1 inci sayfa santimi	*500*
2 „ „ „	*300*
4 „ „ „	*100*
5 „ „ „	*75*
İlân sayfasında „	*50*

NEVROZİN

Bütün Ağrıların Panzehiridir

Beyhude Istırap Çekmeyiniz!

BİR TEK KAŞE NEVROZİN

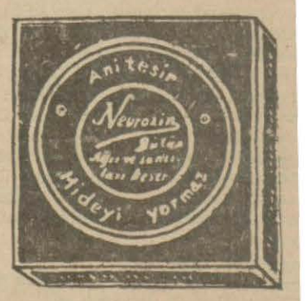

Bu muannid BAŞ ve DİŞ ağrılarını sür'atle izaleye kâfidir. Romatizma evcai, sinir, mafsal ve adale ıstırapları NEVROZİN'le tedavi edilir. Müessir ilâç: NEVROZİN'dir.

NEVROZİN Tercih Ediniz

İCABINDA GÜNDE "3„ KAŞE ALINABİLİR.

DENTOL

DİŞ MACUNU

Ağızdaki mikropları temizler, dişlerin sıhhatını muhafaza eder.

Her yerde DENTOL diş macununu arayınız

Gayri Menkul Satış İlânı

Beyoğul Dördüncü Sulh Hukuk Mahkemesinden: 939/164

Terekesine mahkemece el konulup tasfiyesine karar verilen ölü Maksut Nişastaciyan uhdesinde bulunan Galatada Voyvoda caddesinde Haraççı sokağı köşesinde 13, 15 numaralı hanım yüzde on beş hissesi açık arttırma suretiyle 19/4/941 tarihine müsadif Cumartesi günü saat 10 da satılacaktır. Arttırma yüzde yetmiş beşi bulmadığı takdirde ikinci arttırması 29/4/941 tarihine müsadif Salı günü saat 10 da icra edilecektir. Tamamının kıymeti 70.000 lira olup satılan hissenin miktarı kıymeti 10.500 liradır. Dellâliye resmi, ihale pulu, yirmi senelik taviz bedeli ve kadastro harcı müşterisine ait olup satış gününe kadar vergiler terekeye aittir. Arttırmaya girebilmek için yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

TAFSİLÂT: Bir mahzen, bir bodrum, bir zemin katı ve üzerinde beş kat ve bir de taraça katını havidir. Mahzen katında kalorifer dairesi ve kömürlük, bodrum katında methali Haraççı sokağında olmak üzere bir mağaza ile mahzen katı methali ve zemin katı methali, Voyvoda caddesinde olan ve banka tarafından işgal edilmiş bir daire ile han methali vardır. Birinci katta dört oda, bir kahve ocağı, bir helâ vardır. İkinci katta: Altı oda bir musluk mahalli ve koridorda camekânlı bir oda vardır.

Üçüncü katta beş oda bir musluk mahalli vardır. Dördüncü katta ve beşinci katta ikinci katın tamamen ayni ve taraça vardır.

İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle yirmi gün içinde mahkemeye bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapo sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalacaklardır. Bina tamamen kârgir olup kalorifer, asansör, terkos, elektrik ve havagazı tesisatı mevcuttur. Bundan başka mezkûr gayri menkuller kendisine ihale olunan alıcı tarafından derhal veya kanuni müddeti içinde satış bedeli ile dellâliye resmi, ihale pulları, yirmi senelik vakıf taviz bedeli tutarı ve kadastro masrafı mahkeme veznesine yatırılması şarttır. Yatırılmadığı takdirde icra ve iflâs kanununun 131, 132, 133 üncü maddeleri ahkâmı tatbik olunacaktır.

İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk mahkemesine müracaat etmeleri ve gezmek istiyenlerin han kapıcısına müracaatları lüzumu ilân olunur. (3876)

KUŞ TÜYÜNDEN

YASTIK, YORGAN, YATAK kullanmak hem kesenize ve hem de sıhhatinize faydalıdır. BİR KUŞTÜYÜ YASTIK 1 LİRADIR

Yastık, yorganları da pek ucuzdur. Adres: İstanbul Çakmakçılar, Ömer Balioğlu Kuş Tüyü fabrikası. Telefon : 23027

TİMOFUJ

(Abdest Bozan) dediğimiz barsak kurtlarının devasıdır. Bunlar sığır etile yapılmış pastırma ve sucukları yiyenlerde hâsıl olur. Uzunlukları dört metreden on metreye kadar olur ki bir çok tehlikeli hastalıklara yol açar. TİMOFUJ bu kurtların en birinci devasıdır. Sıhhat Vekâletinin müsaadesini haizdir Her eczanede bulunur. Recete ile satılır.

Devlet Demiryolları ve Limanları işletme idaresi ilânları

Muhammen bedeli (9000) lira olan bir metre eninde 4000 metre ve bir buçuk metre eninde 4000 metre ki cem'an 8000 metreden ibaret Sinek teli taahhüdünü ifa edemiyen müteahhit nam ve hesabına (8.4.1941) Salı günü saat (10.30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından pazarlıkla satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1350 liralık kati teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte pazarlık günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (2154)

Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğünden:

Okulumuzda 40 lira ücretli bir eczacılık münhaldir İsteklilerin mart ayı sonuna kadar bizzat müracaat etmeleri. (1958)